

DEĊIŻJONIJIET TAL-QORTI TA' L-APPELL
MIS-7 TA' JANNAR, 1974 SAS-16 TA'
DIĊEMBRU 1974*

Seduta tas-7 ta' Jannar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 1. Giorgina Xerri et vs Albino Saliba et.

L-atturi ppretendew li l-awtur tagħhom akkwista in enfitewsi mal-konvenuti u ma' ieħor biċċa art, kwarta parti indiviża kull wieħed, u li l-awtur tagħhom kien ħallas fuq dak l-att £M3840 fl-interess ta' l-erba' akkwirenti. L-atturi issa talbu li l-konvenuti jigu ikkundannati jħallsu £M960 kull wieħed.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talbiet bl-ispejjeż. Kwistjoni ta' kredibilità.

Seduta tal-14 ta' Jannar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 2. Carmelo Seychell et vs Victor Camilleri.

Kien sar konvenju bejn il-partijiet fis-sens li l-konvenut kellu jikkonċedi fond in enfitewsi perpetwa lill-atturi, u l-attur kien avvanza lill-konvenut £M500. Il-konvenju skada. L-attur' issa talab ir-restituzzjoni tal-£M500 indebitament trattenuti mill-konvenut.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet l-eċċezzjoni tal-preskizzjoni u laqgħet it-talba.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut bl-ispejjeż. Il-Qorti ddikjarat li l-preskizzjoni kontemplata fl-art. 1070 Kod. Civ. ma kenitx applikabbili għal dan il-każ li ma kienx tal-"indebiti solutio".

Il-Qorti kienet ċaħdet ukoll it-talba tal-konvenuti għall-produzzjoni ta' xhud li ma kienx ingieb fl-ewwel istanza, għax ma kienx jirriżulta rilevanti għall-każ.

(Awla Ċivili).

*Din ir-rakolta hija migbura mill-Onor. Imħallef G.O. Refalo B.A., LL.D.

No. 3. P. Pace Ascjak vs Brother Emle. Sciberras ne.

L-attur kien impjegat bhala "teacher" fil-kulleġġ tal-konvenut, u kien gie sospiż. Issa l-attur talab il-ħlas tas-salarju dovut lilu.

Il-Prim'Awla irriteriet li d-direttur kien qal lill-attur li għalkemm sospiż l-istess jithallas; u kkundannat lill-konvenut iħallas £M51.30 salarji sa l-aħħar tas-sena skolastika.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell ta' l-attur li kien ippretenda li kellu jithallas għal perijodu itwal.

Kwistjoni ta' provi.

No. 4. Mary Brincat vs Guido Muscat.

L-attriċi talbet dikjarazzjoni li l-konvenut irreselixxa mill-għerusia, u l-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet u kkundannat lill-konvenut iħallas lill-attriċi £M547.25.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell tal-konvenut u kkonfermat.

Il-parti l-kbira tad-danni kienet għal telf ta' pagi li sofriet l-attriċi li kienet impjegata bhala "nurse" u telqet mill-impjieg għax kienet se tiżzewweg.

Kwistjoni ta' provi.

Seduta tas-16 ta' Jannar 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 5. George Casha vs Joseph Camilleri.

L-attur ippretenda li kien xtara mingħand il-konvenut magna li tincana, u talab il-kundanna tal-konvenut għall-konsenja ta' dik il-magna f'terminu.

Il-Qorti tal-Magistrati laqgħet it-talba u ordnat li l-ispejjeż tat-trasport tal-magna għand l-attur jithallsu mill-attur. Spejjeż għall-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

Seduta tat-18 ta' Jannar 1974.

(Awla Ċivili).

No. 6. Marianna, armla Camilleri vs Salvatore Sant.

L-attriċi kienet tikri dar mingħand il-konvenut u fil-gardina ta'

din id-dar kien hemm bieb għall-fond tal-konvenut. L-attriċi talbet li l-konvenut jiġi kkundannat jagħlaq dak il-bieb, u fin-nuqqas, li tiġi awtorizzata tagħlqu hi.

Il-Prim'Awla iva idet it-talba bl-ispejjeż, billi rritjeniet li dik il-gardina ma kienetx mikrija kollha lill-attriċi.

Il-Qorti ta' l-Appell iva idet l-appell ta' l-attriċi bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

No. 7. Doris Grech vs Anthony Grech.

B'digriet tal-Prim'Awla, il-konvenut ġie kkundannat iħallas lill-attriċi għaliha u għal bintha minuri pensjoni alimentarja provvizorja ta' £M3.50 fil-ġimgħa; spejjeż riservati.

Fuq appell tal-konvenut, il-Qorti ta' l-Appell ikkonfermat bl-ispejjeż.

Il-Qorti rritjeniet li l-alimenti provvizorji jistgħu jingħataw f'kawża magħmula mill-mara esklusivament għall-ħlas ta' l-alimenti.

Mhux meħtieġ li l-mara tagħmel kawża għas-separazzjoni personali biex tottjeni l-alimenti mingħand żewgħa.

No. 8. Carmelo Ellul Sullivan et ne vs Anthony Callus et.

L-attur ne talab il-ħlas ta' £M264.88,5 talli ġarr l-għamara tal-konvenut mill-Awstralja għal Malta. Il-konvenut kien impjegat mall-Gvern u ppretenda li dak l-ammont kellu jiħallas mill-Gvern li ġie kjamat fil-kawża. Il-Gvern kien ħallas dak li kien dovut skond ir-regolamenti.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-konvenut appella u fil-kors ta' l-appell biddel id-difiża tiegħu u ppretenda li l-attur kien għamillu xi konċessjonijiet oħra. Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell u kkonfermat bl-ispejjeż, billi l-konvenut ma ppruvax it-tezi tiegħu.

No. 9. Antonio Micallef De Caro ne vs Giuseppe Gatt et.

L-attur talab lill-konvenuti jiġu kkundannati jiddemolixxu dak li huma bnew abusivament u klandestinament fl-għalqa tiegħu.

Il-Prim'Awla iva idet l-eċċezzjoni ta' uzukapjoni u ġie dikjarat li l-art kienet ta' l-attur u laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell iva idet l-appell tal-konvenuti u kkonfermat bl-ispejjeż.

Ma kienx jirrizulta li l-konvenut kien jippossjedi "animo domini".

No. 10. Maria Portelli et vs Marcel Grima.

B'att notarili l-atturi bieghu lill-konvenut biċċa art kontra l-kor-

rispettiv li l-konvenut obbliga ruħu li jhallas nofs lira fis-sena u inperpetwa għal quddies.

L-atturi issa ppretendew li dak l-att kien rixindibbli minħabba leżjoni "ultra dimidium".

Il-Qorti tal-Magistrati għal Għawdex (Superjuri Ċivili) laqgħet l-eċċezzjoni tal-konvenut u ddikjarat li dak l-att ma kienx bejgħ u għalhekk ma kienx rixindibbli minħabba leżjoni, u ċaħdet it-talbiet, spejjeż bla taxa.

L-atturi appellaw; il-konvenut eccepixxa l-inkompetenza tal-Qorti ta' l-Appell.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-eċċezzjoni ta' inkompetenza bl-ispejjeż.

L-attriċi qabel ma introduċiet l-appell kienet otteniet stima tal-fond.

F'dan il-każ billi l-meritu jivverti fuq haġa indeterminata imma determinabili u l-ligi ma tipprovdi ebda mezz ieħor għad-determinazzjoni hlief stima, il-proċedura segwita kienet dik regolari għax suggerita mill-ligi.

Pero l-istima li saret isservi biss għall-fini tad-deċiżjoni ta' l-eċċezzjoni ta' l-inkompetenza u mhux għad-deċiżjoni tal-meritu tal-każ.

Seduta tat-28 ta' Jannar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 11. Emle. Lungaro Mifsud ne vs Fred Darmanin.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat jikkonsenjalu 200 xkora għalf li kien selfu, jew alternativament li jhallas il-prezz. Il-konvenut eccepixxa li kien irritornhom.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' kredibilità.

(Awla Ċivili).

No. 12. Frans Sammut vs Arthur Micallef.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas £M425 prezz ta' materjal u xogħol ta' bini.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba limitatament għal £M324.60. bl-ispejjeż skond ir-rebħ u t-telf.

Il-konvenut appella u eccepixxa l-preskrizzjoni ta' sentejn (Art. 2254(a) Kod. Civ.)

Il-Qorti ta' l-Appell  ahdet il-preskrizzjoni u çahdet l-appell u ikkonfermat bl-ispejjez għall-konvenut.

Il-Qorti irriteriet li l-preskrizzjoni kienet giet interrotta; għall-kumpliment, kienet kwistjoni ta' provi.

No. 13. Leonardo Abela et vs Giov. Cuschieri et.

L-atturi ppretendew li l-konvenut kien iddemolixxa  ajt ta' sqaq u reġa' bnies mhux fuq il-linja divizorja iżda fuq in-naħa ta' l-isqaq u b'hekk okkupa parti mill-propriet  ta' l-atturi. Il- ajt tas-sejjeħ qabel kien oħxon zewġ piedi u nofs, u reġa' gie mibni tal-kantun singlu, u b'hekk il-konvenut rebaħ l-art ta' taħt il- ajt.

Il-konvenut eccepixxa li l- ajt in kwistjoni kien propriet  esklusiva tiegħu.

Il-Prim'Awla  ahdet it-talbiet bl-ispejjez għall-atturi,  lief l-ispejjez dwar il-kjamata in kawza li kienet giet mitluba mill-konvenut li ġew akkollati lill-konvenut.

L-atturi appellaw, u l-konvenut appella incidentalment mill-kap ta' l-ispejjez.

Il-Qorti ta' l-Appell  ahdet l-appell prinċipali bl-ispejjez kontra l-atturi u çahdet dak incidentali bl-ispejjez relattivi bla taxxa, u ikkonfermat.

Kwistjoni ta' provi dwar il-propriet  tal- ajt.

Dwar l-ispejjez tal-kjamata in kawza, il-konvenut kien sejjah fil-kawza lill-min beghlu l-fond, il-konvenut kien ġustifikat jagħmel hekk u għalhekk l-ispiza addizzjonali hekk provokata kienet neċessarja u kwindi kellha tipparteċipa, bħala aċċessorju, min-natura ta' l-ispejjez tal-konvenut stess, u għalhekk kellhom jigu akkollati lill-atturi. Pero minħabba iċ-ċirkostanzi tal-każ kien hemm lok għall-temperament tal-kap ta' l-ispejjez.

No. 14. Michael Galea ne et vs Michael Galea.

Ir-rikorrenti talbu r-ripreza tal-fond mikri lill-intimat għax dan kien moruż fil-ħlas tal-kera.

Il-Bord tal-Kera għal Għawdex laqa' t-talba bl-ispejjez.

Il-Qorti ta' l-Appell  ahdet l-appell ta' l-intimat bl-ispejjez.

L-intimat ippretenda li l-interpellazzjonijiet għall-ħlas li saru mill-appellati għan-nom ta' ommhom meta din kienet "mohħa  afif" ma kienux validi legalment. Din il-pretensjoni kienet giet respinta.

Seduta ta' l-1 ta' Frar 1974.

(Awla  ivili).

No. 15. Avv. Leslie Grech ne vs Kummissarju Taxxi Interni.

Ir-rikorrent talab li l-Qorti tagħti l-istima ta' fond fil-Mosta li l-Kummissarju kien stmah £M4281 waqt li hu kien stmah £M3281.

Il-Qorti ta' l-Appell, wara li innominat perit, stmat il-fond £M2500, bl-ispejjeż għall-Kummissarju, u ffissat id-drittijiet ta' l-Avukati u tar-Registru.

No. 16. Guseppi Cumbo et vs Nazzareno Fenech et.

L-atturi talbu li l-kuntratt li bih il-konvenuti kienu assumew il-hlas ta' dejn, jiġi dikjarat null minħabba nuqqas ta' kawża, minorità tal-partijiet u ta' wieħed mix-xhieda; u li jiġu revokati l-mandati ta' sekwestru u ta' qbid kontra tiegħu.

Il-Prim'Awla akkoljiet it-talba minħabba nuqqas ta' kawża. L-atturi kienu assumew id-dejn, għax favur tagħhom kellu jiġi trasferit bastiment tas-sajd, imma trasferiment fil-fatt ma sarx.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell tal-konvenuti Fenech u ikkonfermat.

Seduta ta' l-4 ta' Frar, 1974.

(Awla Ċivili).

No. 17. Bartolomeo Aquilina vs Joseph Sacco et.

L-attur talab li l-konvenuti jiġu kkundannati jirrestitwulu s-somma ta' £M1320, l-ghamara u l-oġġetti prezjużi li kien ħalla għandhom.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq appell tal-konvenuti rriformat billi rriduciet is-somma li l-konvenuti kellhom jirrestitwixxu għal £M960.

L-attur kien ħalla għand bintu mart il-konvenut il-flus u l-ghamara meta mar joqghod magħhom.

Meta l-attur ried il-flus u l-mobbli lura, il-konvenuti ppretendew li kienu nefqu dawk il-flus għall-bżonnijiet ta' l-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell iffissat £M6 fix-xahar bħala kumpens għall-manteniment li l-konvenuti taw lill-attur, u dawn oltri flus oħra li kien tahom. Għalhekk is-somma giet ridotta għal £M960.

No. 18. Mary Falzon Sant Manduca vs Albert Agius Ferrante ne.

Ara Sentenza Appell 8.1.1971 (No. 1/1971). Fil-mori tal-kawża, il-meritu safa eżawrit.

Il-Qorti tat provediment dwar l-ispejjeż.

Seduta tas-6 ta' Frar 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 19. Carmelo Calleja vs Carmela Attard.

L-attur talab li l-konvenuta tiġi kkundannata tirrifondilu £M34 li hu hallasha meta xtara minghandha linfa li suppost kienet tal-bronż, imma rriżulta li ma kenitx tal-bronż.

Il-Qorti tal-Maġistrati ddikjarat vizzjat permezz ta' żball il-kunsens ta' l-attur, iddikjarat il-bejgħ null, u kkundannat lill-konvenuta tirrifondi l-prezz. Spejjeż bin-nofs.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenuta u kkonfermat bl-ispejjeż.

Seduta tal-11 ta' Frar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 20. Carmelo Calleja et vs John Micallef.

L-atturi kienu sensala fuq konvenju għall-bejgħ ta' raba mill-konvenut lil Schembri; u l-konvenut kien obbliga ruħu li jhallas £M300 lill-atturi bħala senserija; f'kawża oħra l-konvenut kien ot-tjena kundanna ta' Schembri biex jersaq għall-att ta' bejgħ, imma l-konvenut ma insistix li jsir il-kuntratt.

L-attur issa talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M250 bilanċ tas-senserija, u l-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba bl-imgħax mid-data ta' l-iskrittura u bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat fis-sens li l-ħlas kellu jsir bħala kumpens għall-prestazzjonijiet li l-atturi rrindew u mhux bħala senserija, bl-ispejjeż.

Il-ġurisprudenza stabbiliet li meta sensal (mhux dak kontemplat mill-liġi kummerċjali li jehtieg rekwiziti speċjali) ilaqqa' l-partijiet u jsir il-ftehim u dan wara għal xi raġuni jew oħra li ma tkunx it-tort jew il-fatt tiegħu nnifsu, ma jiġix effettivament esegwit u t-trasferiment ma jsirx, mhiex dovuta provviżjoni għall-medjazzjoni vera u proprja, imma fil-każijiet kongrui meta dan ikun ġustifikat fil-fattispecie jista' jkun dovut kumpens li jiġi fissat mill-Qorti "arbitrio boni viri" u in bazi għaċ-ċirkustanzi kollha tal-każ għall-opra minnha prestata, u gie ukoll ritenut, għalkemm mhux f'bosta każijiet, li l-ammont tal-kumpens hekk likwidabbli jista' f'ċerti każijiet partikulari jasal ukoll għall-ekwivalenza mas-somma li kienet tkun dovuta bħala senserija vera u proprja (Bezzina vs Mula App. Civ. 3.6.1968 u każijiet hemm citati). Gie ukoll diversi drabi ritenut li kumpens tali jista' jingħata fuq l-istess citazzjoni għad li f'din tkun giet mitluba senserija u mhux kumpens, salva l-kwistjoni ta' l-ispejjeż (Vol. XXXIX, i. 389. XVIII, ii. 261).

No. 21. Elizabeth Vassalo et vs Francoise Sultana et.

Il-konvenuti kellhom "estate agency", u l-attriċi talbet il-kundanna tal-konvenuti għall-ħlas ta' somma li kellha tiġi likwidata għas-servigi li rrenditilhom.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba u kkundannat lill-konvenuta tħallas £M104 u l-ispejjeż.

Fuq appell tal-konvenuta, il-Qorti ta' l-Appell irrifomat billi ikkundannat lill-konvenuta tħallas £M84; l-ispejjeż kollha jithallsu 1/5 mill-attriċi u 4/5 mill-konvenuta.

Il-konvenuta ppretendiet li l-attriċi kellha tithallas biss kummissjoni fuq il-bejgħ u mhux tas-servigi. Din il-pretensjoni tal-konvenuta giet respinta mill-Qorti.

(Awla Ċivili).

No. 22. Avv. Dr. Carmelo Caruana vs Jos. Attard Kingswell.

L-attur ippretenda li gie ingurjat minn foljet stampat mill-istamperija li tagħha l-konvenut kien stampatur, u talab il-likwidazzjoni u ħlas tad-danni fit-termini ta' l-art. 31 tal-ligi ta' l-Istampa.

Il-Prim'Awla ċaħdet l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u cioè (i) li billi hu kien impjegat ma kienx tenut personalment għad-danni, u (ii) li l-istampatur ma kienx passibbli ta' l-azzjoni ċivili a bażi ta' l-imsemmi art. 31. Bl-ispejjeż għall-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut, bl-ispejjeż.

No. 23. George Scerri vs Carmela Ellul et.

L-attur ippretenda li hu kien ittollera lill-missier il-konvenuti juza parti mill-bejt tal-fond tiegħu u issa talab li l-konvenuti jigu ikkundannati jagħtu lura lilu dak il-bejt u jneħħu minn fuqu l-affarijiet li għamlu u dan f'termini, billi jekk huma jonqsu hu jiġi awtorizzat jagħmel ix-xogħol taht direzzjoni ta' perit.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba ta' l-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Il-bejt inkwistjoni kien sovrappost għall-proprietà tal-konvenuti u għalhekk dawn kellhom favur tagħhom il-presunzjoni tal-ligi (Art. 360 Kod. Civ). Biex tiġi spustata l-presunzjoni jehtiegu provi preponderanti u mhux ekwivoċi jew konġetturali (App. Kum. Fenech vs Salomone 1 ta' Frar 1971); il-prova kuntrarja trid tkun konkludenti (App. Civ. 25 ta' Marzu 1968 Borg vs Schembri, u App. Civ. 20 ta' Lulju 1970 Galea vs Tanti. Ara ukoll App. Civ. 6 ta' Diċembru 1968 Jos. Camilleri vs Espedito Farrugia.)

Seduta tal-15 ta' Frar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 24. Gio Batta Camilleri et vs Joseph M. Briffa.

Il-konvenut kien ħa fond in enfitewsi għal 17-il sena u wara li spicċat l-enfitewsi zamm il-fond b'kera. L-atturi ppretendew li l-konvenut qatt ma ħallihom jidhlu jaraw il-fond u talbu li l-Qorti tordna li jsiru t-tiswijiet meħtieġa fil-fond, u jekk il-konvenut jonqos li huma jigu awtorizzati jagħmlu x-xogħlijiet a spejjeż tal-konvenut.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba fis-sens li ordnat lill-konvenut isewwi l-aperturi, l-gallarija, balavostri tal-bejt, u s-shutter.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

(Awla Ċivili).

No. 25. Helen Farrugia et vs Rosette Ripard et.

Kawża dwar danni kaġunati minn kolliżzjoni ta' karozzi.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attriċi bl-ispejjeż.

Il-kolliżzjoni grat billi l-attriċi qalgħet il-karozza minn "parking place" f'Salini Road, biex tmur għan-naħa opposta tat-triq, u ħabtet ma' karozza tal-konvenuta li kienet għaddejja mill-"main road".

Seduta tat-18 ta' Frar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 26. Calcedonio Ciantar vs Thomas C.E. Campbell Preston ne.

L-attur kellu stabbiliment għall-bejgħ tal-petrol u ppretenda li skond il-ftehim, il-konvenut ne kellu jħallsu għall-petrol u żejt fomut lilu, sold fil-gallun oltre l-basic profit li soltu jitħallas lill-rivendituri, u għalhekk l-attur talab li l-konvenut ne jiġi kkundannat jħallas lilu £M2061.14.2. kalkulati fuq il-bejgħ magħmul mill-attur mill-1962 sal-1969 b'ħala "special rebate" kalkolat fuq dak il-ftehim.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Fuq appell tal-konvenut nomine il-Qorti ta' l-Appell irrevokat u ċaħdet it-talbiet, salv favur l-attur kull dritt ieħor lilu spettanti; l-ispejjeż kollha bla taxxa, dritt tar-registru kontra l-attur.

Kwistjoni dwar interpretazzjoni ta' klawsola ta' kuntratt.

(Awla Ċivili).

No. 27. Carmelo Scerri vs Emle. Portelli et.

B'kawża precedenti Emm. Portelli kien ottjena l-kundanna ta'

Clo. Scerri u martu għall-ħlas ta' £M142 lilhom mislufa, u dan fil-kontumacċja tal-konvenuti.

L-attur issa b'libell talab ir-ritrattazzjoni ta' dik il-kawża u ipretenda li n-notifika lilu ta' dik iċ-ċitazzjoni kienet irrita għax (a) l-attur ma kienx indika fuq l-att li kopja waħda kellha sservi biex tinnofika aktar minn persuna waħda, u (b) għax il-persuna li għandha tħalla l-att, ma tagħtux l-att.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talbiet bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-libellant bl-ispejjeż.

In-notifika kienet saret lil Maria Scerri għaliha u għal żewġha f' darhom, u hi ma wrietx dak l-att lil żewġha. (Ara Kollez. Vol. IX p. 323/324 "Rosario Leonardini vs Enrico Cauchi et")

Il-Qorti iddistingwiet bejn każ ta' purgazzjoni tal-kontumċja (li tippostula notifika proċeduralment valida), u każ ta' notifika irregolari u għalhekk nulla.

No. 28. Ganni Gauci vs Salv. Mangion ne.

L-attur ipretenda li fix-xogħlijiet ta' drenagg magħmula mill-Public Works, kienu ġew kaġunati danni f'giebja tiegħu, u għalhekk talab (i) li l-konvenut jagħmel ix-xogħlijiet neċessarji biex jiġu evitati danni ulterjuri lill-attur, u (ii) il-likwidazzjoni u kundanna għall-ħlas tad-danni sofferti mill-attur.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talbiet ta' l-attur għax ma ġewx pruvati.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur, u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' fatti.

No. 29. John Azzopardi vs Antonio Attard.

Appell minn degriet tal-Prim'Awla li kienet innominat perit legali li f'kawża li kienet giet appuntata bl-urġenza.

Il-Qorti ta' l-Appell irrevokat id-degriet u rrinvjat l-atti lill-Prim'Awla.

"Una volta akkordata l-urġenza u kkunsidrat il-konċett ta' din fil-ligi u l-ġurisprudenza tagħna, il-Qorti ma tantx tara' kif dan seta' jwassal għall-provvediment mogħti fit-termini li fih gie mogħti li fih innifsu jxejjen din l-urġenza." (Il-Prim'Awla kienet iddifferiet il-kawża għal tlett xhur għall-prezentata tar-relazzjoni).

No. 30. AIC L.C. Spiteri vs Charles Galea et ne.

L-attur talab il-ħlas ta' £M560 bilanċ ta' drittijiet għall-xogħlijiet professjonali.

Il-Prim'Awla ddikjarat ruħha nkompetenti "ratione materiae".

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti l-Qorti tal-Kummerċ u irrinvjat l-atti lil dik il-Qorti.

No. 31. Giuseppa Bonnici vs Ewan Pace.

L-attriċi talbet li l-konvenut jiġi kkundannat jikkonsenja lilha l-flus u oġġetti mħollija lilha b'legat minn oħtha mart il-konvenut.

Il-Prim'Awla rriteniet li l-flus, titoli u stocks imħollija lill-attriċi kienu dawk li jiffomaw parti mid-dota tat-testatriċi u li sehem it-testatriċi mill-komunjoni ta' l-akkwisti ma kienx inkluz fil-legat. Il-Qorti ordnat lill-konvenut jikkonsenja lill-attriċi tlett kutri. Spejjeż 9/10 għall-attriċi.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell ta' l-attriċi u kkonfermat bl-ispejjeż.

No. 32. Victor Fava vs Michele Peresso.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas lill-attur £M199.30,8 bl-interessi.

Il-Prim'Awla rrespingiet it-talba bl-ispejjeż.

Il-kwistjoni kienet tinvolvi interpretazzjoni ta' sentenza.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

Seduta tal-20 ta' Frar 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 33. Clo. Bartolo ne vs Henry Bellizzi ne.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut ne għar-rifuzjoni ta' £M8.20 minnu mħallsa indebitament bhala dazju.

Il-Qorti tal-Maġistrati ċaħdet it-talba, spejjeż bla taxxa.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Interpretazzjoni tal-kelma "jinkludi".

No. 34. Lorenzo Mangion vs Guzeppi Farrugia.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M30 għal 3 xhur kera ta' ħanut.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat, spejjeż bla taxxa.

Il-konvenut kien jikri mingħand l-attur b'£M40 fix-xahar; u l-attur jgħid li ftehm li billi l-konvenut kien ser iħalli l-ħanut, hu jħallas bl-£M10 fix-xahar. Il-Qorti rriteniet li f'dan il-każ ma kienx hemm novazzjoni.

Seduta tat-22 ta' Frar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 35. Avv. Dr. P. Mallia ne vs Kontrollur tal-Proprieta Industrijali.

Appell minn deċiżjoni tal-kontrollur li ċaħad it-talba għar-registrazzjoni ta' "M.R. Pox" bħala Trade Mark għall-farmaċewteċi.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell bl-ispejjeż.

Seduta tal-25 ta' Frar 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 36. Charles Debono vs James Sawyer et.

L-attur talab il-ħlas ta' £M63.13,2 bilanċ ta' self ta' flus, u in linea ta' danni l-ħlas ta' somma li tiġi likwidata għall-kera jew storage ta' l-altezzi tal-konvenut fl-istore tal-attur.

Fil-kors tal-kawża, il-konvenut ħallas £M50.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet it-talbiet bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet fil-meritu l-appell ta' l-attur u kkonfermat, bl-ispejjeż ta' l-appell għall-attur, pero ordnat li l-ispejjeż tal-prim'istanza jithallas skond ir-rebħ u telf rispettiv.

Kwistjoni ta' provi.

No. 37. Leslie Friedman ne vs George Gatt Mangion pro et ne.

L-attur talab il-ħlas ta' £M37.15. prezz ta' "coat" ordnat mill-konvenut u konsenjat lilu. Il-konvenut ipretenda li l-attur kien ir-regala dak il-coat għall-Miss Malta.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba, bl-imghax kummerċjali mill-konsenja u bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

(Awla Ċivili).

No. 38. Amabile Falzon et vs Antonio Viola et.

Il-kontendenti kienu qasmu bejniethom biċċa raba; il-konvenuti riedu jibnu garage fuq ir-raba tagħhom u talbu lill-atturi biex jibnu il-ħajt diviżorju fuq iż-żewġ fondi, u l-atturi rrifjutaw. Fil-fatt, il-konvenuti bnew dan il-garage, u bnew il-ħajt fuq tat-tnejn.

L-atturi issa talbu (i) li jiġi prefiss terminu biex il-konvenuti jiddemolixxu dak il-ħajt li għamlu fuq il-proprietà tagħhom, u jiġi dikjarat li l-konvenuti kkommettew spoll, u l-atturi jiġu awtorizza-

ti jagħmlu x-xogħol meħtieġ a spejjeż tal-konvenut jekk dan jonqos.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ivaħdet l-appell tal-konvenuti u kkonfermat bl-ispejjeż.

Min jibni fond, għandu jibni l-ħajt fuq il-linja medjana tal-konfini tal-fond tiegħu, u mhux nofsu fuq tiegħu u nofsu fuq tal-ġirien.

(Art. 471, 455, 362, 363, 608, 472, 446 (3) u 457 Kodiċi Ċivili.)

No. 39. Clotilde Psaila vs Direttur tas-Servizzi Soċjali.

Appell mid-deċiżjoni ta' l-Arbitru.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell, irrevokat id-deċiżjoni ta' l-Arbitru u dik tad-Direttur u ddikjarat li l-appellanti kellha dritt għall-"unemployment benefit" mid-19 ta' Ġunju 1972; bl-ispejjeż għad-Direttur.

Psaila kienet impjegata mal-Militar f'St. Andrews bħala "part-time dinner helper," u giet liċenzjata għax l-impjieg tagħha spicċa minħabba l-vakanzi tas-sajf. Fil-fatt kull Ottubru kienet terga' tiġi impjegata mill-ġdid.

L-Art. 12 (4)(d) ta' l-Att VI tal-1956 ma kenitx applikabbli għax kien gie pruvat li l-impjieg ta' l-appellanti kien spicċa.

No. 40. Emle Buttigieg et vs Charles Mizzi et.

F'Għawdex ġrat kollizzjoni bejn van misjuqa minn Manwel Mizzi, awtur tal-konvenuti, u motor cycle misjuq minn Victor Galea, li fuqu kien riekeb bħala pillion rider it-tifel Eukaristico Buttigieg, bin u hu l-atturi. Tant Manwel Mizzi kemm Eukaristico Buttigieg sfaw mejtin.

L-atturi issa talbu (i) li Mizzi jiġi dikjarat responsabbli għall-mewt ta' Buttigieg, u konsegwentement għad-danni sofferti mill-atturi; (ii) il-likwidazzjoni tad-danni, u (iii) il-kundanna tal-konvenuti għall-ħlas.

Fil-kors tal-kawża ġew imsejħin fil-kawża kuraturi "de jure" tal-wirt ta' l-imsemmi Victor Galea.

Wara li nnominat perit u periti perizjori, il-Qorti ta' Għawdex, Superjuri Ċivili laqgħet it-talbiet u ddikjarat responsabbli tal-kollizzjoni lil Mizzi fi 3/5 u lil Galea fi 2/5, illikwidat id-danni fi £M71.48 għad-"damnum emergens" u £M3175 għall-"lucrum cessans" u kkundannat lill-konvenuti Mizzi jħallsu £M1947.78.8, u lill-kuraturi tal-wirt ta' Galea jħallsu £M1298.59.2, bl-ispejjeż a proporzjon.

L-atturi appellaw kwantu għall-kwantum tal-lucrum cessans, u l-

Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell u kkonfermat, spejjeż t'appell bla taxxa, dritt tar-Registru għall-appellanti.

"Il-ġurisprudenza teskludi enfatikament li f'każ ta' mewt minn fatt illeċitu l-grad ta' dipendenza hu fattur essenzjali u 'sine qua non' biex l-eredi jiggustifikaw għad-danni taħt l-art.1089 Kod. Civ." (Ara Appell Petrie vs Ciappara 22.6.1964)

"Dana pero ma jfissirx l-invers, cioè li f'kull każ il-grad ta' dipendenza ta' l-eredi ma għandux u ma jistax jiġi meħud inkonsiderazzjoni fl-istima tas-somma lilhom risarċibili;" (Ara ukoll Appell Bonnici vs Felice 15/1/71)

F'dan il-każ wara żmien li t-tifel Buttigieg kien ġie midfun, niesu akkwistaw qabar u reġġu difnuh fih. Dawn l-ispejjeż tattieni difna kienu ġew ammessi mill-ewwel Qorti.

Seduta ta' l-1 ta' Marzu 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 41. Victor Vassallo ne vs Avv. Dr. Ian Refalo et ne.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut ne għall-ħlas ta' £M347 prezz ta' merkanzija spedita lid-ditta konvenuta.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Fuq appell tal-konvenuti ne, il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-kawża kienet giet maqtugħa qabel ma l-kuratur irċieva l-informazzjoni meħtieġa minn għand il-konvenuti. Kien ovvju li lill-kuraturi riedet tingħata l-opportunità li jġibu l-provi tagħhom.

Fil-meritu rriżulta l-konvenuti kienu "Sales agents" ta' l-attur u huma kienu jġibu dik l-ordni minn għand ditta oħra, u kienet din id-ditta li kellha tħallas għall-merkanzija.

(Awla Ċivili).

No. 42. Mons. Clo. Xuereb vs Lino Cassar.

L-attur ippretenda li ġie ingurjat b'artikolu ta' gazżetta u talab li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas l-ammont ta' mhux aktar minn £M400, li jiġi likwidat bħala riparazzjoni ta' l-ingurja u risarċiment tad-danni.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba, iddikjarat l-artikolu ngurjuż u ikkundannat lill-konvenut iħallas £M30.

Il-konvenut appella, u l-attur appella inċidentalment dwar id-danni. Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet iż-żewġ appelli, dak prinċipali bl-ispejjeż għall-konvenut, dak inċidentali bl-ispejjeż bla taxxa.

Il-Qorti kienet taħseb li l-ammont likwidat kien pjuttost **baxx** iż-
da fil-komplex ma dehrilhiex li tiddisturba d-diskrezzjoni użata
mill-ewwel Qorti.

Seduta ta' l-4 ta' Marzu 1974.

(Awla Ċivili).

No. 43. Gaetano Mallia vs Charles Brincat.

L-attur kien kompropjetarju ta' garage, u l-konvenut kien jokku-
pa l-fond attigwu. L-attur ippretenda li l-konvenut għamel xi xogh-
lijiet fil-fond tiegħu, u ostakola t-tieqa tal-garage, u talab li l-kon-
venut jigi kkundannat inehhilu kull xogħol li għamel, f'terminu, u
fin-nuqqas, l-attur jigi awtorizzat jagħmel ix-xogħol hu.

L-attur talab il-kjamata in kawża tal-kompropjetarju l-ieħor tal-
garage.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba għall-kjamata in kawża, u lliberat
lill-konvenut mill-osservanza tal-ġudizzju għax l-attur ma kienx l-
uniku propjetarju tal-garage, bl-ispejjeż għall-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż irre-
vokat, u rrinvjat il-proċess lill-ewwel Qorti għall-kontinwazzjoni.

Fil-kors ta' l-appell l-attur kien sar uniku propjetarju tal-garage
b'xiri mill-kompropjetarju l-ieħor.

F'dan il-każ il-kjamata in kawża messha nġhatat (Ara App. Inf.
26.4.71 Vincenzina Cassar vs Ant Vella).

Inoltri, l-attur seta' jaġixxi indipendentement mill-kompropjetar-
ji l-oħra (Ara App. Civ. Fred. Ciappara vs Clo. Caruana, XLV. i.
13, u App. Civ. Scicluna vs Azzopardi 3.4.64).

Seduta tas-6 ta' Marzu 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 44. Paolo Casha et vs Gpe. Meli.

L-attur talab li l-konvenut jigi kkundannat jisgombra minn fond
minnu okkupat bla titolu.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut bl-ispejjeż.

Il-konvenut kellu in enfitewsi temporanju dan il-fond; wara li
għalqet l-enfitewsi, l-Housing Secretary irreqwizizzjona l-fond, u l-
konvenut thalla jokkupa l-fond, u hu hallas il-kera lill-Housing
Secretary. Wara l-fond ġie "deriquisitioned". L-atturi qatt ma kienu
irrikonexxew lill-konvenut bħala inkwilin.

Skond l-art. 46(1) u (2) Kap. 109 is-sinjifikat tal-kelma "kiri" ma japplikax "to accomodation provided by the Government in requisitioned premises". Ir-rapport li nholoq bejn l-appellant u s-Segretarju tad-Djar, meta l-appellant gie akkomodat fil-fond in forza tar-reqwizzjoni ma kienx rapport ta' lokazzjoni vera u propja izda rapport "sui generis" regolat mill-Housing Act, u minn disposizzjonijiet amministrativi talvolta applikabbili inkluz il-ftehim (Ara ukoll App. Civ. Maggħur Ch. Vella vs Henry Brincat 23.5.69).

Seduta tat-8 ta' Marzu 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 45. John Hall vs P.C. 976 Alf. Falzon.

Kawża dwar kollizzjoni.

Il-Qorti tal-Maġistrati ddikjarat iż-żewġ kontendenti responsabili nofs kull wiehed, u kkundannat lill-konvenut iħallas £M17.10. lill-attur, spejjeż bin-nofs.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur, spejjeż bla taxa, dritt tar-Registru għall-appellant.

Seduta tal-15 ta' Marzu 1974.

(Awla Ċivili).

No. 46. Jos. Runza vs Accountant General.

Il-konvenut kien ordna lill-attur 50 par "illuminated pedestrian crossing signs" u "floodlights" u wara li kienu ġew imwaħħla xi signs, ħassar il-kuntratt.

L-attur talab li jiġi prefiss terminu biex il-konvenut jawtorizza lill-attur jikkompleta l-istallazzjoni ta' l-apparat għat-terminu tal-kuntratt, u indifett il-konvenut jiġi kkundannat iħallas lill-attur £M5275.75 valur miftiehem ta' l-appalt.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba alternativa u kkundannat lill-konvenut iħallas lill-attur £M4707.59 b'dan li l-attur kellu jikkonsenja lill-konvenut is-"signs" mhux imwaħħla; bl-ispejjeż skond ir-rebħ u telf.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-konvenut kien ippretenda li s-"signs" ma sarux skond l-ispecifications ordnati; din il-pretensjoni giet riġettata għax irrizulta li t-tibdil sar bl-approvazzjoni tal-perit tal-Public Works inkarigat minn dawn ix-xogħlijiet. Il-Prim'Awla wara li semgħet il-provi kien-

et çahdet it-talba tal-konvenut għan-nomina ta' perit tekniku biex tirrelata fuq il-mod kif l-attur kien iffabbrika dawn is-sigs.

Kwistjoni ta' provi.

No. 47. Onor. Perit Carm. Lino Spiteri vs Direttur tax-Xoghlijiet Pubbliċi.

L-attur talab li jiġi likwidat l-ammont dovut lilu għax-xogħol li għamel ta' "consultant to survey and design the sewage scheme for Qawra, Bugibba", u li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas l-ammont hekk likwidat.

Il-Prim'Awla fil-kontumacċja tal-konvenut ikkundannatu jħallas lill-attur £M2,000, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell çahdet l-appell tal-konvenut li kien ippre-tenda li l-ewwel Qorti messa nnominat perit.

No. 48. M.A. Axiak vs Rev. P. Alb. Borg ne et.

L-attur talab li jiġi deciż (i) li ċerta kamra kienet inkluża fil-lo-kazzjoni magħmula lilha mill-konvenut P.A. Borg ne u għalhekk il-lokazzjoni magħmula lill-konvenut Briffa kienet nulla; (ii) il-kundanna tal-konvenut Briffa biex jisgombra mill-istess kam-ra.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet, l-ispejjeż jithallsu 1/4 mill-kon-venut Padre Borg u 3/4 mill-konvenut Briffa.

Il-Qorti ta' l-Appell çahdet l-appell tal-konvenut Padre Borg u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-Konvenut Briffa kien appella wkoll, imma l-appell tiegħu gie dikjarat deżert.

Kwistjoni ta' fatti.

Seduta tat-18 ta' Marzu 1974.

(Awla Ċivili).

No. 49. Antonio Ellul et vs Leonardo Sacco et.

Azzjoni negatorja.

L-attur talab li jiġi ddikjarat li l-konvenuti ma kellhomx dritt jgħaddu minn fuq ir-raba tiegħu għar-raba tagħhom la bir-rigel u lanqas bil-karozza, u talab li l-konvenuti jiġu inibiti milli jgħaddu minn dik il-mogħdija.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell çahdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-konvenuti ppretendew li billi l-fond tagħhom kien interkjuż huma akkwistaw id-dritt tal-passaġġ bil-preskrizzjoni ta' tletin sena. Huma ppretendew li anki jekk ikun hemm passaġġ li jkun pratikabbli pero minhabba l-wisa' limitata tiegħu ma jippermettix it-transitu minnu ta' ingenji moderni xorta l-fond għandu jitqies interkjuż.

Dan il-pont ma giex investit għax ma kienux jirriżultaw ir-rekwiżiti tal-preskrizzjoni, billi l-passaġġ pratikat kien b'tolleranza biss.

(Dwar l-art. 506 u 484 Kod. Civ. Ara Appell 18 t'Ottubru 1921 Sammut utrinque Vol XXIV. i. 875).

No. 50. Yolanda Camilleri vs Fr. S. Fava.

Ir-rikorrenta talbet ir-ripreża tal-fond mikri lill-intimat, għax re-ditu għaliha u offriet "alternative accomodation."

Il-Bord tal-kera ċaħad it-talba billi rritjena li r-rikorrenta ma kellhiex bżonn il-fond, għax l'"alternative accomodation" kienet tajba għaliha, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tar-rikorrenta, spejjeż kollha bla taxxa.

Il-Qorti rriteniet li l-fond offert ma kienx "suitable" la għar-rikorrenta u lanqas għall-intimat. Pero rriteniet li l-"hardship" ta' l-intimat kien akbar.

No. 51. Joseph Peralta et vs Kap. Edward Peralta.

Kawża dwar diviżjoni.

B'sentenza tal-14 ta' Novembru 1969 il-Prim'Awla ddikjarat li il-konvenut kellu dritt li jeżerċita l-azzjoni msemmija fin-nota ta' l-eċċezzjonijiet tiegħu dwar fond urban billi kien kompropjetarju tal-fond vicin.

B'sentenza tas-26 t'April 1972 il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet u ordnat id-diviżjoni.

L-atturi appellaw miż-żewġ sentenzi u talbu dikjarazzjoni li d-dritt t'azzjoni f'dan il-każ ma kienx ammissibbli.

Il-Qorti ta' l-Appell, laqgħet l-appell, irrevokat l-ewwel sentenza iddikjarat li fiċ-ċirkostanzi tal-każ il-konvenut ma kellux, dritt li jeżerċita l-azzjoni msemmija bl-ispejjeż relattivi għaż-żewġ stanzi kontra l-konvenut; u ddifferit il-kawża għall-kontinwazzjoni;

F'dan il-każ ma kienx hemm għad-diviżjoni fondi oħra urbani ta' valur ugwali li l-konvenut ried jieħu b'azzjoni.

(Art. 540 Kod. Civ-derivata mill-Paragrafu VI ta' Kap III tal-ktieb IV tal-Kodiċi Municipali, u jirriproduċi l-art. 316 Ord IV tal-

1864, u Art. 199 Ord VII/1868.)

Id-dritt t'azzjoni huwa dritt eċċezzjonali ħafna u li jidderoga għall-prinċipju ġenerali tas-sortegg tal-porzjonijiet minħabba l-ugwaljanza li għandu jkun hemm bejn il-partijiet u għalhekk f'materja eċċezzjonali u odjuża ma tistax issir interpretazzjoni estensiva għax fil-"jus-singolare exceptiones sunt strictissimae interpretationis" (Vol XXXI.i.325).

"Per la legalità della detta assegnazione è necessario che i beni rimasti di un valore uguale sieno anche della stessa natura dei beni dei quali si voglia l'assegnazione, perchè nella divisione, se è praticabile, i beni urbani, ed i migliori beni urbani non devono darsi all'uno e lasciarsi all'altro i soli beni rustici, ed anche dei beni urbani, i quali sieno di un valore notabilmente inferiore a quello dei beni urbani dati all'altro condividente" (Vol III pag 508) (Ara wkoll Vol XXXII.ii.291.)

Seduta tal-20 ta' Marzu 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 52. Frank Vella vs Saviour Agius.

Kawża dwar kollizzjoni u ħlas ta' danni.

Il-Qorti tal-Maġistrati ddikjarat li l-kollizzjoni saret tort tat-tnejn u kkundannat lill-konvenut iħallas £M6.83.7 għax ġew konsiderati d-danni sofferti mill-konvenut; spejjeż bin-nofs.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

No. 53. Domenico Pantalleresco vs Thomas Aquilina.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut biex jikkonsenja lura l-oġġetti li hu kien xtara minghand mart l-attur li ma kellhiex il-kunsens ta' żewġha biex tbiegħhom, u li l-konvenut kien ikkonsenta li jirrestitwixxi.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talbiet prevju l-pagament da parti ta' l-attur ta' £M35, spejjeż għall-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Seduta tat-22 ta' Marzu 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 54. Carlo Vella vs George Xuereb.

Ara Sentenza Appell tat-22 ta' Marzu 1973 (No. 45/73).

Il-Qorti ta' l-Appell wara li nnominat tlett periti, laqgħet parzjalment l-appell u rriduciet għal £M807.55. ammont bilanċjali dovut lill-appellat, l-ispejjeż ġew imqassma.

(Awla Ċivili).

No. 55. Ant. Degiorgio vs Ant. Camilleri.

L-attur ippretenda li l-gallarija tal-fond tal-konvenut ma kienetx fid-distanza legali mill-ħajt diviżorju; u talab li l-konvenut jigi ikkundannat jikkonforma ruħu mal-liġi f'terminu.

Il-Prim'Awla laqgħet l-eċċezzjoni u ddikjarat li l-fond tal-konvenut kien igawdi servitu fuq il-fond ta' l-attur, u ċaħdet it-talba bl-ispejjeż. Il-Qorti riteniet li s-servitu giet stabilita per destinazzjoni ta' missier il-familja, billi ż-żewġ fondi issa maqsuma, kienu ta' sid wieħed, u kien hu li ħalla l-ħaġa f'dak l-istat.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi dwar meta saret il-gallarija.

Seduta tad-29 ta' Marzu 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 56. John Pullicino vs Emle. Scicluna.

Il-kontendenti kienu għamlu xi xogħol bi sħab. L-attur talab li l-konvenut jigi kkundannat jirrendi kont lill-attur tax-xogħol li għamel bi sħab ma' l-attur, u dana f'terminu.

Il-Qorti tal-Kummerċ illiberat lill-konvenut mill-osservanza tal-gudizzju billi laqgħet l-eċċezzjoni li l-konvenut ma kienx persuna legittima li joqghod f'gudizzju, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

L-attur kien ikkontratta mhux mal-konvenut personalment imma bħala "managing director" tal-kumpanija.

(Awla Kummerċjali).

No. 57. Mariella Ellul vs Espedito Coleiro ne.

In-nannu ta' l-attriċi, xtara nofs indiviż ta' dar f'tas-Sliema. L-attriċi talbet li jigi deċiż (i) li dak in-nofs tad-dar kien jappartjeni lill-assi soċjali ta' dak in-nannu u martu (ii) li l-konvenut jirrifondi il-kera inkassat, (iii) li l-konvenut jigi inibit milli jkompli jinkassa il-kera.

Il-konvenut eccepixxa li Giov. Coleiro kien xtara dak in-nofs għan-nom u fl-interess ta' Coleiro Brothers Limited.

Il-Prim'Awla laqgħet l-ewwel u t-tielet talba.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell tal-konvenut u rrevokat u ċaħdet it-talbiet ta' l-attriċi, bl-ispejjeż taż-żewġ stanzi kontra l-attriċi.

Mill-provi kien jirriżulta li Giov. Coleiro kien xtara dak is-sehem tal-fond bi flus u fl-interess tad-ditta u mhux tiegħu personali.

"Bil-mod li hija formulata l-istanza attriċi, din għandha bħala presuppost tagħha, in tema legali, il-possibilità li nonostante l-fatt li l-att ta' l-akkwist kien f'isem l-awtur ta' l-attriċi, il-pretensjoni tad-ditta konvenuta li l-propjetà akkwistata kienet tagħha, għax akkwistata fl-interess u bi flus tagħha, kienet sostenibili. Altrimenti l-istanza kienet tkun konċepita differentement". L-attriċi ma setgħetx tbiddel in-natura ta' l-azzjoni eżerċitata.

No. 58. A. Zahra vs N. Spiteri ne et.

L-attur akkwista b'enfitewsi temporanja terran mingħajr l-arja tiegħu u gie miftiehem li fuq dak it-terran ma setax jinbena ħlief sular wiehed. Il-konvenuti akkwistaw l-arja ta' dak it-terran u bdew jibnu fuqu.

L-attur issa talab li (i) il-konvenuti jigu inibiti milli jibnu iktar minn sular wiehed, (ii) li jhottu dak li bnew iktar minn sular wiehed, (iii) li l-attur jigi awtorizzat jagħmel ix-xogħol hu a spejjeż konvenuti, fil-każ li dawn jonqsu.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet it-talbiet, spejjeż bla taxxa, għax il-patt li ma setax isir bini iktar minn sular wiehed fuq dak it-terran, ma kienx gie insinwat.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur u kkonfermat, spejjeż bla taxxa, dritt tar-Registru għall-appellant.

Dik ir-restrizzjoni ta' bini fuq dak it-terran kienet tikkostitwixxi servitu.

L-iskrizzjoni fir-Registru Pubbliku, tikkostitwixxi forma ta' pubbliċità essenzjali.

L-effettiva konnoxxenza da parti tat-terz tal-kostituzzjoni ta' servitu mhiex opponibbli lill-istess terz in sostituzzjoni ta' l-iskrizzjoni li ma gietx esegwita, ħlief fil-każ li jkun hemm deduzzjoni pattizja ta' l-eżistenza tas-servitu fl-att tal-aljenazzjoni lit-terz.

(Ara Koll. Vol. X. p. 589).

(Awla Ċivili).

No. 59. Giuseppa Bugeja vs Kummissarju ta' l-Art.

Il-kwistjoni devoluta lill-Prim'Awla kienet jekk il-fond espropr-

jat, kwantu għan-natura tiegħu, kellux jiġi konsiderat riferibilment għall-epoka li saret id-dikjarazzjoni tal-Gvern, jew inkella għal dik tal-hruġ ta' l-Avviz għall-ftehim. L-attriċi kienet tippretendi li kellha tiġi kkunsidrata fiż-żmien li saret id-dikjarazzjoni tal-Gvem.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba ta' l-attur bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq l-appell ta' l-attriċi rrevokat u lliberat lill-konvenut mill-osservanza tal-gudizzju, spejjeż kollha bin-nofs.

Bejn il-kontendenti kien hemm malintiz li gie kjarat fil-verbali, u il-partijiet ma kellhomx aktar interess fil-kawża.

Seduta ta' l-1 t'April 1974.

(Awla Ċivili).

No. 60. Giuseppe Ferrero ne vs Kontrollur tad-Dwana.

Il-Prim'Awla b'digriet iddikjarat in-notifika tal-konvenut biċ-ċitazzjoni nulla, u awtorizzatu jipprezenta n-nota ta' l-eċċezzjonijiet.

L-attur appella b'rikors minn dak id-digriet.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell u kkonfermat, spejjeż bla taxa, dritt tar-Registru għall-appellant.

F'dan il-każ il-konvenut kien sar jaf li saret ċitazzjoni kontra tiegħu u baġhat uffiċjal il-Qorti ħalli jiehu kopja; meta dak mar għall-kopja qalulu biex imur għaliha erbat ijiem oħra; u meta reġa' mar tawhielu. Meta l-messaggier tawhielu, huwa għamel ir-riferta tan-notifika fis-sens li l-konsenja saret lill-Uffiċjal tad-Dwana u fid-Dwana. Il-konvenut ma kienx jaf li hu gie notifikat b'dak il-mod, u stenna li ssir in-notifika.

Il-kontumacija tippostula notifika regolari. Dan ma kienx każ ta' notifika regolari. Ir-referta bil-mod li saret ma kenitx tirrispekkja il-fatti veri dwar fejn saret il-konsenja tal-kopja, u għalhekk in-notifika kienet irregolari, u għalhekk il-konvenut ma kienx kontumaci.

Seduta tat-8 t'April 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 61. John Fernandez ne vs Clo. Muscat ne.

L-attur (il-Malta Landing & Shipping Co. Ltd) talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M444.99.1. għall-ammont ugwali mħallas mill-attur bħala "overtime charges" billi l-konvenut kien żbarka "refrigerated cargo" wara l-ħinijiet normali tax-xogħol.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet it-talba, spejjeż mingħajr taxa dritt tar-registru għall-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell ta' l-attur, irrevokat, u laqgħet it-talba, spejjeż kollha bla taxxa, dritt tar-registru għall-konvenut.

Il-konvenut, li kien l-importatur ta' dik il-merkanzija, kien jippretendi li dik l-ispiża kellha tiġi mħallsa mill-vapur li skarika l-merkanzija.

L-oġġezzjoni tal-konvenut kienet bażata fuq il-prattika antecedenti għad-dhul fis-seħħ tal-Port Regulations 1966.

Dwar il-fatt li l-konvenut ma kienx għamel "request" għall-overtime, il-Qorti osservat li dan m'għamlux sempliċement biex ma jippregudikax ruħu, u mhux għax ma riedx li x-xogħol tal-konsenja isir wara l-ħin, anzi l-konvenut jgħid li hekk isir.

No. 62. Peter Darmanin ne vs Steward Pearce pro et ne.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M129 bilanċ ta' prezz ta' reklam.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba fil-konfront tal-kjamat in kawża.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-imsejhin fil-kawża u ikkonfermat bl-ispejjeż ta' l-appell.

Ma jistax ikun hemm dubbju skond il-ligi li l-kjamat in kawża jista' jiġi wkoll ikkundannat (Art. 961 Proc). Il-kjamati in kawża b' kuntratt kienu akkwistaw l-"assets u liabilities" tal-Melita Hotel. Irriżulta li l-kjamati in kawża kienu jafu b'dan id-dejn minn qabel il-kuntratt.

No. 63. Brian Mizzi et ne vs Ant. G. Sammut ne.

L-atturi kienu krew "concrete mixer" lill-konvenut bit-£M8 kuljum u meta talbuhulu, il-konvenut iddepożitah il-Qorti. L-atturi talbu li jiġi deciż li dak id-depożitu kien null, li l-konvenut jiġi kkundannat jirritomah, u fin-nuqqas iħallas il-valur tiegħu, u li jiġi kkundannat iħallas il-kera li jiġi likwidat.

Il-Qorti tal-Kummerċ iddikjarat id-depożitu null u kkundannat lill-konvenut jirritomah fi żmien jumejn, bl-ispejjeż għall-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat, spejjeż kollha bla taxxa dritt tar-registru għall-konvenut.

Il-Qorti tal-Kummerċ kienet iddikjarat id-depożitu null għax ma saritx qabel l-offerta u ma kienx hemm rifjut ta' dik l-offerta.

Il-Qorti ta' l-attur osservat: li billi l-konvenut ma setax jissekwestra l-"mixer" f'idejh stess, "skond il-prattika li ilha aċċertata minn żmien, hu seta' jgħaddi għad-depożitu ġudizzjarju tal-'mixer' preordinatament għal dana s-sekwestru. Basta f'dan ir-rigward tiġi

citata l-frazi uzata fis-sentenza reportata fil-Vol. XXXV.iii.670 fejn tissemma "l-procedura tad-depożitu liberu u sekwestru sussegwenti kif isir is-soltu."

(Awla Ċivili)

No. 64. Ant. Abela ne vs Dr. Lino Agius et ne.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M1003 bilanc ta' somma akbar għall-xogħol u materjal.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq appell tal-konvenut annullat is-sentenza u rrinvjat l-atti lill-ewwel Qorti għad-deciżzjoni. Spejjeż ta' l-ewwel stanza riservati għad-deciżzjoni finali, dawk ta' l-appell bla taxa, dritt tar-Registru għall-attur ne.

Fid-data meta nġhatat is-sentenza, il-kawża ma kenitx differita għas-sentenza.

F'ċirkostanzi simili hu naturalment mistenni li tingħata ċerta latitudini u li tiġi aċċertata sew il-pożizzjoni dwar il-kontestazzjoni tal-kuraturi qabel ma l-kawża tiġi deciża.

No. 65. Giuseppe Farrugia et vs Carmelo Zarb et.

B'sentenza preċedenti kien gie deciż li l-konvenut kellu titolu ta' lokazzjoni għall-parti mill-fond. L-atturi talbu li jiġi deciż liema partijiet mill-fond il-konvenut kellu dritt jokkupa.

Il-Prim'Awla ddikjarat li l-konvenut kellu dritt jokkupa l-fond kollu ħlief tlett ikmamar fil-pjanterren, bl-ispejjeż għall-atturi.

Fuq appell ta' l-attur il-Qorti ta' l-Appell irrifomat billi esklu diet ukoll "garage". L-ispejjeż kollha jithallsu 5/6 mill-atturi u 1/6 mill-konvenut.

Kwistjoni ta' provi.

No. 66. Frans Cremona et. vs Teresa Micallef et.

L-atturi talbu li l-konvenuti jiġu kkundannati jingumbraw mill-flat mikri lill-konvenuta, għax din kienet qegħda tużah għall-prostituzzjoni.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba bl-ispejjeż, għax l-atturi ma ppruvawx l-allegazzjonijiet minnhom magħmula.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

"Mhux biżżejjed li jiġu murija ċirkustanzi u anki diversi ċirkustanzi biex talvolta in generale jixhtu ċerta ombra fuq il-kostumi ta' l-appellata, iżda jeħtieġ li jiġi specificatament u konvincente-

ment muri li l-appellata qeghda tuża l-flat in kwistjoni għall-prostituzzjoni.”

No. 67. Joseph Bonanno vs Joseph Scerri.

L-attur talab l-isgumbrament tal-konvenut minn fond mikri lilu li kien dekontrollat, għax l-attur ma riedx iggedded il-lokazzjoni.

Il-Prim'Awla każdet it-talba għax il-fond kien mikri lill-konvenut minn qabel ma gie dekontrollat.

Il-Qorti ta' l-Appell każdet l-appell ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

Ara Sentenza "Mary Mallia vs. Jos. Xuereb" App. Civ. 8 ta' Marzu 1968; Concetta Galea vs George Borg Myatt App. Inf. 25 ta' Marzu 1966 u Mary Gallo vs. Ant. Attard App. Civ. 8 ta' Jannar 1971.

No. 68. Maria Assunta Scorfna et. vs. Madalena Schembri et.

L-attriċi ppretendiet li l-konvenuta ħadet £M400 flus u mobbli li jiswew £M70 minn għand l-awtur tagħha, u talbet ir-restituzzjoni ta' l-istess.

Il-Prim'Awla kkundannat lill-konvenuta tħallas lill-attriċi £M108.85 bl-imghax legali; spejjeż 4/5 l-attriċi, u 1/5 il-konvenuta.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq appell tal-konvenuta rriformat, billi rriduciet l-ammont dovut mill-konvenuta għall-£M103.85; Spejjeż ta' l-appell 19/20 konvenuta, u 1/20 attriċi.

Kwistjoni ta' provi.

No. 69. John Saliba vs Maria Concetta Micallef.

L-attur kien xtara dar mingħand il-konvenuta; u wara skopra li fil-fond kien hemm żbukk għall-"inspection chamber" mid-drenagg tal-"garage" kontigwu tal-konvenuta, u ppretenda li dan kien jikkostitwixxi servitu u kien difett latenti. L-attur għalhekk talab (i) biex il-konvenuta tneħhi dik il-konnessjoni fid-drenagg f'terminu, (ii) li jekk tonqos, il-konvenuta tirrifondi somma ammontanti għall-ispiza neċessarja biex titneħha dik il-konnessjoni, prevja dikjarazzjoni li dik il-konnessjoni kienet vizju latenti skopert mill-attur li jintitolah jitlob nuqqas tal-prezz.

Il-Prim'Awla ddikjarat l-ewwel talba inammissibili, u t-tieni talba perenta bl-ispejjeż għall-attur.

Fuq appell ta' l-attur irrevokat, u laqgħet l-ewwel talba u ffixsat terminu, spejjeż bin-nofs, u ddefferiet il-kawża għall-kontinwazzjoni.

Il-Qorti kkonsidrat il-fatt lamentat bħala li jikkostitwixxi servi-

tu, u l-attur kien xtara dak il-fond bħala liberu minn servitu. Dan ma kienx każ ta' vizzji redibitorji.

No. 70. Ant. Calleja vs Carmela Calleja.

Provvediment dwar il-kura tat-tfal. Il-Prim'Awla ordnat li t-tifla komuni tinzamm mill-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell tal-konvenuta, irrevokat u ordnat li t-tifla (ta' taħt 3 snin) provvizorjament tibqa' għand l-omm. Spejjeż ta' l-appell bla taxxa, dritt tar-Registru għall-attur.

L-interess suprem tat-tfal.

No. 71. Grace Vassallo vs Joseph Borg.

L-attriċi talbet li l-konvenut jigi ddikjarat missier naturali tat-tarbiċa li kellha, u li jigi kkundannat jissomministra pensjoni alimentarja lit-tifla u jhallas in linea ta' danni l-ispejjeż li ħallset l-attriċi fl-okkażżjoni tat-rwelid tat-tarbiċa.

Il-Prim'Awla laqgħet l-ewwel żewġ talbiet (it-tielet kienet giet ċeduta) u ffixsat il-pensjoni f'£M9 fix-xahar.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

(Awla Ċivili).

No. 72. Victor A.G. Mallia vs Fedele Dalli.

Omm il-konvenut b'kuntratt kienet innominat lill-attur biex jamministralha xi flats ammobiliti. Il-konvenut kien ħa ċ-ċwiever ta' dawn il-flats mid-dar ta' l-attur.

L-attur ippretenda li l-konvenut ikkommetta spoll, u li hu jigi reintegrat fid-detenzjoni ta' dawk iċ-ċwiever.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba u tat lill-konvenut tmint ujnem żmien biex iqiegħed lill-attur fil-pożizzjoni li kien fiha qabel.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Ma hemmx irritwalità jew nullità tal-petizzjoni billi tithalla xi parti in bjank; f'dan il-każ fil-petizzjoni ta' l-appellant id-data tax-xahar tan-nota ta' l-appell thalliet in bjank.

Ir-Registratur m'għandux jaċċetta atti li fihom ikun hemm spazji vojta.

Seduta tad-9 t'April 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 73. Emle. Schembri vs. Joseph Schembri.

L-attur talab li l-konvenut jirritomalu l-oġġetti kollha li hu kellu għandu fiż-żmien li kien joqgħod miegħu.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba limitatament għall-ħadida tal-moġhdija, spejjeż bla taxxa.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur u kkonfermat, spejjeż bla taxxa.

Seduta tat-22 t' April 1974.

(Awla Ċivili).

No. 74. Anna Paris vs Emle. Mifsud.

Il-Prim'Awla ddikjarat ruħha inkompetenti "ratione materiae." Il-konvenut kien neguzjant. Kien fumar u kellu minn tnejn sa erbgħa min nies impjegati regolarment miegħu.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat definitivament li l-Qorti kompetenti kienet il-Qorti tal-Kummerċ, u rrinvjat l-atti lil dik il-Qorti.

Seduta tas-17 ta' Mejju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 75. Giuseppe Attard et vs Giuseppe Buhagiar.

Il-Prim'Awla laqgħet l-eċċezzjoni t'inkompetenza "ratione materiae", għaliex il-konvenut kien kummerċjant u kawża li kienet tivverti fuq l-usurpazzjoni ta' propjeta mmobiljari magħmula in konnessjoni ma' l-eżerċizzju ta' kummerċ kienet ta' kompetenza tal-Qorti tal-Kummerċ. (P.A. 26.6.54 Soler vs Gambin, Vol XXXVIII. ii.523. Appell 10.1.1955).

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti l-Qorti tal-Kummerċ.

No. 76. Antonia, armla Bonnici vs Lorenzo Attard.

Ir-rikorrenta talbet quddiem il-Bord tal-Kontrollur tal-Qbejjel għall-Għawdex, li tiġi awtorizzata tittermina l-lokazzjoni għax riedet ir-raba għall-użu tal-familja tagħha, u li jiġi likwidat il-kumpens li seta' kien dovut lill-intimat.

Il-Bord laqa' t-talba u ffixxa l-kumpens fi £M17.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-intimat u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' "bżonn" u ta' "hardship".

Dwar il-kap ta' l-ispejjeż il-Qorti osservat li ma ntaxxatx għa-

liex it-titolari ta' dritt għandu jiġi b'xi mod penalizzat sempliċiment għax jiddeċidi li jesperih.

Seduta tat-22 ta' Mejju 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 77. Maria Schembri vs Andrea Schembri.

L-attriċi talbet l-iżgumbrament tal-konvenut mill-kumditajiet tarrazzet mikri lilha.

Il-Qorti tal-Maġistrati ċaħdet it-talba, billi favur il-konvenut kien hemm sullokkażżjoni, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attriċi bl-ispejjeż. Kwistjoni ta' kredibilità.

No. 78. Jos. Calleja vs Gwenn Mark et.

L-attur talab il-kundanna għall-ħlas ta' £M23.93.9 prezz ta' "groceries" mibjugħa lill-konvenuta.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba u rriservat favur il-konvenuta kull azzjoni lilha kompetenti rigward il-bilanċ minnha prewż kontra l-kjamat in kawża.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attriċi u kkonfermat bl-istess riserva.

Seduta tal-24 ta' Mejju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 79. Violet Demanuele vs Emmanuele Demanuele.

L-attriċi talbet li l-konvenut żewgħa jiġi kkundannat iħallas l-alimenti lilha u l-uliedha.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba u kkundannat lill-konvenut iħallas £M9 fil-gimgha, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

No. 80. Anna Attard vs Katerina Attard et.

L-attriċi talbet li biċċa art li kienet komuni għat-tlett kontendenti tiġi maqsuma bejniethom.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba bl-ispejjeż, billi riteniet li l-art kienet ta' waħda mill-konvenuti.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell ta' l-attriċi, irrevokat u

rrinvjat l-arti lill-ewwel Qorti, spejjeż kollha bla ~~taxxa~~.
Kwistjoni dwar interpretazzjoni ta' testament.

Seduta tas-27 ta' Mejju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 81. Louis Galea vs Joseph Seguna.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas tas-somma likwidabbli għall-ħsara kaġunata f' "car" li l-attur kien kera lill-konvenut.

Il-Prim' Awla kkundannat lill-konvenut iħallas lill-attur £M35.97.5, spejjeż 4/5 għall-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq appell tal-konvenut irriduciet l-ammont likwidat għal £M30.97.5. Spejjeż ta' l-appell 6/7 għall-appellant.

No. 82. Simeone Chetcuti vs Grace Hubback.

L-attur talab l-iżgumbrament tal-konvenuta minn ħanut minħabba inadempjenza tal-ftehim.

Il-Prim' Awla ddikjarat ruhha inkompetenti *ratione materiae*.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti l-Qorti tal-Kummerċ u irrinvjat l-atti lil dik il-Qorti.

Seduta tal-31 ta' Mejju 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 83. Lawrence J. Manche vs Louis Galea ne.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet it-talba ta' l-attur f'rikors sabiex jingunġi xhieda għall-esibizzjoni ta' dokumenti u għall-mistoqsi-jiet addizzjonali, wara li l-kawża kienet thalliet għall-finali trattazzjoni.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell b'rikors ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

Hu prinċipju li l-Qorti ta' l-Appell ma tindax in linea ta' massima fl-eżercizzju tad-diskrezzjoni tal-Qorti ta' l-ewwel stanza dwar l-ammissjoni u regolament tal-provi ħlief meta dik id-diskrezzjoni tkun giet eżercitata ħazin, jew għal xi motiv ieħor gravi.

(Awla Ċivili).

No. 84. Anthony Panzavecchia vs Emle. Spiteri.

Kawża dwar kollizzjoni stradali.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talbiet bl-ispejjeż billi rriteniet lill-attur unikament responsabbli ta' l-incident.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Il-Qorti għandha toqgħod fil-limiti tal-kawżali kif dedotta fiċ-ċi-tazzjoni.

L-attur kellu ħtija għax ħareġ minn triq sekondarja u nvada l-karreġġjata tal-konvenut. L-eċċess marginali ta' l-ispeed limit da parti tal-konvenut fiċ-ċirkostanzi ma jikkontribwix għall-event dan-nuż u lanqas għall-entità tad-danni fil-karozza ta' l-attur.

No. 85. Luigi Picci vs Salv. Caruana.

Kawża dwar kolliżżjoni bejn karozzi.

Il-Prim'Awla ddikjarat lill-konvenut unikament responsabbli, u ikkundannatu jħallas id-danni likwidati fi £M671.20, b'dan li l-konvenut kien intitolat li jieħu l-karozza ta' l-attur fl-istat li kienet.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq appell tal-konvenut irrifformat billi rriteniet lill-konvenut responsabbli fi 3/4, u l-kjamat in kawża fi 1/4 u llikwidat id-danni risarċibbli lill-attur fi £M621.20.0. Spejjeż 3/4 mill-appellant u 1/4 mill-kjamat in kawża.

L-imsejjaħ fil-kawża kien għaddej minn Valletta Rd, u beda jkiser għal fuq il-lemin tiegħu biex jidhöl f'ta' Qali; il-konvenut kien geġ warajh u kien beda jipprova jissorpassa lill-kjamat in kawża, iż-żewġ karozzi ħabbtu, il-konvenut tilef il-kontroll u l-car tiegħu investa lill-car ta' l-attur provenjenti mid-direzzjoni opposta; l-attur bħala "evasive action" kien kiser malajr lejn il-lemin tiegħu.

Il-ħtija tal-kjamat in kawża kienet li hu ma tax "well in advance" sinjal li kien ser idur.

No. 86. Frank Diss ne vs Alb. Agius Ferrante L.P. ne.

L-attur talab li jigi deciż li l-braken ma kienux suġġetti għal taxa tal-boll taħt l-art. 57 ta' l-Istamp Duty Ordinance (Kap 68) u ir-rifużjoni ta' £M286.18. minnu mħallsa indebitament.

Il-Prim'Awla ċaħdet l-ewwel talba, u laqgħet it-tieni limitatament għal £M33, spejjeż bla taxa, dritt tar-Registru għall-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell ta' l-attur u kkonfermat, spejjeż tat-tieni stanza bħal ta' l-ewwel.

Il-Qorti rriteniet li barkun kien bastiment għall-fini ta' dik il-ligi.

No. 87. Joseph Genovese et vs Peter Bellizzi.

Kawża dwar kolliżżjoni bejn cars.

Il-Prim'Awla rriteniet li l-attur u l-konvenut kienu ugwalment

responsabbli, ikkundannat lill-konvenut iħallas lill-attur, £M1 għall-nofs id-danni, l-ispejjeż nofs mill-attur, kwart mill-attriċi, u 1/4 mill-konvenut.

Fuq appell ta' l-attur il-Qorti ta' l-Appell irrifomat u ddikjarat l-attur responsabbli fi 1/4, u l-konvenut, fi 3/4, u kkundannat lill-konvenut iħallas lill-attur £M41.66.4 u lill-attriċi £M1.50. spejjeż kollha 3/4 għall-konvenut, u 1/4 għall-atturi bejniethom.

Il-kollizzjoni ġrat fi triq tal-kampanja dejqa u serpeġġjanti, u f' liwja fejn ma jghaddux żewġ karozzi.

Seduta tat-3 ta' Ġunju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 88. Hermann Coppola vs Ewan Vella.

L-attur talab li jiġi deċiż li r-registrazzjoni ta' post bħala "de-controlled" ma jkollhiex effett għax saret wara li l-post kien mikri lilu.

Il-Prim'Awla ddikjarat ruħha inkompetenti għax il-konvenut kien neguzjant u kien jinnegozzja fil-bini ta' djar, u għalhekk l-att kien att tal-kummerċ għalih.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti l-Qorti tal-Kummerċ.

Seduta tal-10 ta' Ġunju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 89. Emmanuela sive Lilian Adey Birch vs Dione Aquilina.

L-attriċi talbet li jiġi ddikjarat li l-konvenut kien il-missier naturali ta' binha Ivan u li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas lilha rata ta' manteniment għall-minuri.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet u ffissat £M3 fil-gimġha għall-manteniment tal-minuri; wara li ɔaħdet b'degriet it-talba tal-konvenut biex isir "blood test."

Il-konvenut appella tant mid-degriet kemm mis-sentenza.

Fil-kors ta' l-appell, bil-kunsens tal-kontendenti, kien sar il-"blood test" u t-tabib ikkonkluda li ma kienx hemm kontra l-possibilità li l-appellant kien il-missier naturali tat-tarbija.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat eżawrit l-appell mid-degriet, u ɔaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż. Il-Qorti os-servat li l-prova ta' l-eżami tad-demem sabiex tiġi assoDATA l-paternità ta' tifel, tista' ssir meta l-partijiet jakkonsentu għaliha (Koll, Vol. XXXVI.i.297).

Seduta tat-12 ta' Ġunju 1974.

(Sedi Inferjuri)

No. 90. Joseph Demicoli vs Ronald Borg.

Kawża dwar kollizzjoni bejn cars.

Il-Qorti tal-Maġistrati sabet lill-konvenut responsabili f'2/3 u ikkundannatu jhallas £M10,666.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat. Il-konvenut kien għaddej "wrong side."

Seduta tas-17 ta' Ġunju 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 91. Sidney Gatt ne vs Alf. Zammit Cutajar ne et.

L-attur harrek lill-agenti tal-vapur, u lill-Malta Landing & Shipping Co Ltd, biex jiġu kkundannati jhallsu £M190.7. valur ta' merkanzija li ma gietx konsenjata.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba fil-konfront ta' l-agent tal-vapur, u lliberat lill-konvenut l-ieħor bl-ispejjeż għall-konvenut Zammit Cutajar ne.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut Zammit Cutajar ne u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-vapur biex jeżimi ruħu mir-responsabilità għall-merkanzija għandu juri li wassalhom l-art jew fuq il-barkun, għaliex huwa f' dan is-sens li għandha tiftiehem, fiċ-ċirkostanzi, il-kelma "discharge" użata fil-polza ta' kariku.

"Altru huwa li jiġi konstatat li sar it-'tally' fl-istiva u altru li jiġi pruvat li dak li gie 'tallied' fl-istiva gie fil-fatt imtella minnha u 'discharged' mill-vapur."

Seduta tal-24 ta' Ġunju 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 92. Emanuele Tabone vs Nazzareno Barbara.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-hlas ta' £M181.15. prezz ta' 43 vjagg ġebel erba' tyres u differential lilu mibjugħa u konsenjati.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

No. 93. Avv. Dr. G.G. Gatt ne vs Paul Mifsud ne.

L-attur fittex lill-aġent tal-vapur u lill-Malta Landing & Shipping Co. għal £M489 danni mħallsa mill-kumpanija assikuratriċi lid-destinatarju tal-merkanzija talli ma rċevix erba' kaxxi merkanzija.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba fil-konfront ta' l-aġent tal-vapur bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut Mifsud bl-ispejjeż u osservat li għalkemm il-proċess ta' l-iskarikazzjoni jibda tassew bl-imbragas, huwa ma jieqafx hemm. Tinhtieg il-prova ta' l-iskarikazzjoni la ma tridx tkun ġenerika u nkompleta.

(Awla Ċivili).

No. 94. Joseph Vella vs Joan Antida Xuereb.

L-attur talab li l-konvenuta tiġi kkundannata tħallas id-danni kagunati lilu, għax hi kienet il-kagun tal-ksur ta' l-għerusija ta' bejniethom.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

L-azzjoni eżerċitata kienet dik kontrattwali ordinarja bażata fuq il-principju generali tal-obbligazzjonijiet, bhala distinta minn dik speċjali akkordata bil-Proklama No. VI tal-20 ta' Ġunju 1834 (Kap. 7) għall-konsegwiment ta' kumpens fi flus għall-ingurja patwita f'kaz ta' resiliment ingust minn wieħed mill-kontraenti u li għaliha hemm bżonn li l-promessa tkun saret b'att pubbliku jew skrittura privata skond l'art. 1277(1)(g) tal-Kodiċi Ċivili (Ara Vol XXIV.i. 291 u 945 u Vol XXV.ii.114).

Għall-kumpliment kwistjoni ta' provi.

No. 95. Salvatore Zammit et vs Neriku Sammut.

Il-kontendenti kienu propjetarji ta' bini kontigwu u l-konvenut għamel xi xogħlijiet f'setaħ u taraġ li kienu komuni għall-kontendenti. L-atturi issa talbu li l-konvenut jiġi kkundannat ineħħi f' terminu dak li għamel, għax dak kien sar mingħajr il-kunsens ta' l-atturi, u in difett li l-atturi jiġu awtorizzati jagħmlu x-xogħol huma.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet ta' l-atturi bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-konvenut kien ippretenda li s-setaħ fejn kien għamel ix-xogħol, kien propjetà esklużiva tiegħu, il-Qorti rriteniet li dak kien komuni. Kwistjoni t'interpretazzjoni t'att ta' diviżjoni.

Seduta tas-26 ta' Ġunju 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 96. Stella Baldacchino vs Lukardu Borg.

L-attriċi talbet l-iżgumbrament tal-konvenut minn għalqa minnu okkupata bla titolu.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Seduta tat-28 ta' Ġunju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 97. Baruni F. Manduca Azzopardi et vs Arturo Buttigieg et.

L-attur talab (i) ix-xoljiment ta' l-enfitewsi għax il-fond kien id-deterjora u għax il-konvenuti m'għamlux il-manutenzjoni tal-fond kif kienu obbligaw ruħhom, (ii) id-divoluzzjoni tal-fond u (iii) li l-konvenuti jġu kkundannati jhallsu s-somma li tiġi likwidata għad-danni fil-fond.

Il-Prim'Awla ddikjarat li l-atturi kellhom dritt jipponu dik il-kawża, għalkemm fil-kuntratt ma kienx gie stipulat il-patt tar-risoluzzjoni għar-rigward ta' tagħriq tal-fond. B'sentenza oħra, il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet.

Il-konvenuti appellaw, u fil-kors ta' l-appell il-partijiet ittransiġew il-kawża, u l-Qorti tat sentenza skond il-ftehim. L-enfitewsi giet rizzoluta b'effett minn dik inhar.

No. 98. Godwin Grech vs Anthony Zammit.

Kawża dwar kollizzjoni. L-attur ipretenda hłas talli kera karozza oħra għal 117 jum sakemm issewwiet il-karozza tiegħu, għad-depreciation fil-car tiegħu għall-ispejjeż ta' tobba.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba u kkundannat il-konvenut iħallas £M406.45 li minnhom £M250 kienu għall-deprezzament.

Il-konvenut appella mill-ammont iffissat għall-kiri ta' car u għad-deprezzament, u l-Qorti ta' l-Appell irrifformat billi rriduciet is-somma tad-deprezzament, għal £M150.

F'materja ta' danni f'kollizzjonijiet stradali, ir-regola hi tar-resstitutio in integrum, pero din hi kwalifikata minn oħra li timponi fuq l-attur id-dmir li jieħu dawk il-passi li huma raġonevoli fiċ-ċirkostanzi li jimmitigaw id-danni konsegwenti għall-fatt illeċitu, b'mod li jista' jiġi eskluż fil-kazijiet kongrui min rizarċiment ta' dik il-

parti tad-danni dovuta għan-nuqqas tiegħu li jiehu dawk il-passi.

F'dan il-każ il-karozza damet biex tissewwa għax riedu jingiebu l-ispare parts minn Sweden, u l-attur ma kellu ebda tort f'dan.

Dwar id-deprezzament, il-Qorti osservat li biex din tinghata jrid ikun hemm hsara serja u rilevanti, u li l-każ ikun jittratta minn karozza ta' certa kwalita u finezza u kwazi għdida, u li jkun faċli li l-"market value" tal-karozza jitbaxxa.

No. 99. Giuseppe Falzon et. vs. Nutar G. Bonello du Puis ne. et.

L-attur kien issulloka fond għall-kazin lill-konvenuti, u dawn għamlu alterazzjonijiet strutturali fil-fond mingħajr il-permess ta' l-atturi, u b'hekk ikkagunaw ix-xoljiment tal-lokazzjoni ta' l-atturi, li għalhekk talbu (i) li l-konvenuti jigu ddikjarati responsabbli tad-danni, (ii) li jigu kkundannati jhallsu d-danni li jigu likwidati.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet u kkundannat lill-konvenuti jhallsu £M1,585 danni, daqs kieku l-lokazzjoni kellha ddum għaxar snin oħra.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenuti bl-ispejjeż.

No. 100. Paolo Gauci vs Francis Frendo.

Kawża dwar kollizzjoni bejn karozza u "truck".

Il-Prim'Awla rriteniet lill-konvenut unikament responsabbli u ikkundannatu jhallas £M53.75 danni li gew likwidati bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-konvenut kien issorpassa l-linja medjana tat-triq, għamel "overtaking" mingħajr ma żamm "a proper look out" u kien għaddej b' velocità superjuri għal dik permessa mir-regolamenti.

No. 101. Mary Bezzina et vs Emmanuele Vella.

Il-Qorti ċaħdet it-talba ta' l-appellanti għas-soprassessjoni għax hi kienet ipprezentat kawża għall-annullament tas-sentenza. L-appellat kien oppona ruħu.

Ara Vol XXXII,ii,197, App. 10.3.67 Caterina Gerada vs. Dr. Jos. Caruana, u App. 27.1.1967 Caterina Gerada vs. Avv. Ant. Caruana.

(Sedi Inferjuri).

No. 102. Ant. Schembri vs Joseph Cassar.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat jiżgombra minn għalqa minnu okkupata bla titolu.

Il-Qorti tal-Magistrati ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell laqghet l-appell ta' l-attur, irrevokat u laqghet it-talba, spejjeż bla *taxxa*.

Il-konvenut kien jiddetjeni bi qbiela għalqa li kien krielu mis-sieru; wara l-mewt ta' missieru dik l-għalqa nqasmet bejn il-konvenut, ohtu mart l-attur u hu iehor. L-attur ippretenda li meta qasmu, il-konvenut irrinunzja għall-lokazzjoni. Il-Qorti rriteniet li l-konvenut kien irrinunzja.

No. 103. Andrew Psaila vs Michael Fava sive Busuttil.

L-attur talab li jiġi deċiż li hu kien jiddetieni b'lokazzjoni ċerta għalqa.

Il-Qorti tal-Magistrati laqghet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell fuq appell tal-konvenut annullat is-sentenza u rrinvjat l-atti lill-ewwel Qorti għad-deċiżżjoni, spejjeż ta' l-appell bla *taxxa*, dritt tar-Registru għall-appellat.

L-ewwel Qorti ma kenitx iddeċidiet l-eċċezzjoni dwar l-integrità tal-gudizzju, u dik l-eċċezzjoni kienet timporta l-possibilità ta' xi kjamata in kawża, li fi kwalunkwe każ setgħet tingħata biss fl-ewwel stanza.

No. 104. Vincenzina Vella vs Edward Borg.

L-attriċi talbet l-iżgumbrament tal-konvenut minn parti ta' fond minnu okkupat bla titolu, u billi l-koabitazzjoni bejniethom kienet inkompatibili.

Il-Qorti tal-Magistrati ddeċidiet li l-konvenut kellu titolu ta' komodat biex jabita fil-post, pero l-attriċi kellha dritt tittermina dak il-komodat, u ordnat lill-konvenut jiżgombra fi żmien ħmistax.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat. Il-Qorti osservat li meta l-korrispettiv tal-godiment tal-ħaġa ma jkunx jikkonsisti fi flus, fi kwantita ta' derrati, jew f'sehem tal-frottijiet li l-ħaġa tipproduċi, m'hemmx lokazzjoni (Clo. Xuereb vs Salv. Camenzuli App Civ. 12.12.1969, Joseph Schembri vs Ant. Briffa App. Inf. 10.12.1971 u Vol XX.i.96). Il-Qorti osservat ukoll li f'dan il-każ lanqas kien hemm komodat.

Seduta tal-15 ta' Lulju 1974.

(Awla Ċivili).

No. 105. Giovanna Zahra vs Mary Caruana.

Ir-rikorrent talab ir-ripreża tal-fond mikri lill-intimata, għax din ma kinetx qieghda tabita, u hu kellu bżonnu għan-nepuċija tiegħu.

Il-Bord tal-Kera laqa' t-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell ta' l-intimata, irrevokat u ċaħdet it-talba bl-ispejjeż kollha bla taxxa.

Fil-kors ta' l-appell, ir-rikorrent ma kellux bżonn iktar tal-fond; infatti hu ried il-fond għan-neputija, però din kienet hassret l-għerusija.

Seduta tas-6 ta' Awissu 1974.

(Awla Ċivili).

No. 106. Benedetto Attard et Giuseppa Attard et.

L-atturi talbu dikjarazzjoni ta' nullità ta' donazzjoni magħmula minn Lorenzo Attard lill-konvenuti ta' dar, u dan għaliex il-konvenuti ma kenux aċċettaw dik id-donazzjoni, u għax Lorenzo Attard ma setax jiddisponi minn dak il-fond.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Lorenzo Attard kien miżżewweġ darbtejn. L-atturi kienu dixxendenti mill-ewwel żwieġ, il-konvenuti kienu uliedu mit-tieni. Il-fond in kwistjoni Lorenzo Attard kien akkwistah fil-kors tal-komunjoni ta' l-akkwisti ta' l-ewwel żwieġ; u wara l-mewt ta' l-ewwel mara dik il-komunjoni ma kintex għet diviża.

Fuq appell ta' l-atturi l-Qorti ta' l-Appell issoprasjediet sa kemm tiġi likwidata u maqsuma l-komunjoni ta' l-akkwisti ġa eżistenti bejn Lorenzo Attard u l-ewwel mara u pprefigġiet lill-atturi, terminu biex jipproponu l-azzjoni opportuna fil-Qorti kompetenti. Spejjeż riservati, u osservat: Mal-mewt ta' wiehed mill-konjuġi jinholoq stat iehor ta' komunjoni bejn il-konjuġi superstiti u l-eredi tal-predefunt.

Id-disposizzjoni ta' l-art. 1369 li tipprovdi li r-raġel jista' jiddisponi mill-beni tal-komunjoni, salvo li jikkompensa lill-mara, ma tapplikax għall-perijodu ta' wara x-xoljiment tal-komunjoni.

Il-konsorti għandu dritt jaljena l-kwota intellettuali tiegħu imma mhux dak li jiddisponi minn haġa determinata appartenenti għall-patrimonju komuni, għax sad-divisjoni jibqa' nċert lil min dik il-haġa tista' tmiss.

Seduta tas-6 ta' Settembru 1974.

(Awla Ċivili).

No. 107. Mary Dolores Baker et vs Kenneth Buckingham.

Il-konvenut kien ottjena mandat ta' impediment tas-safar tal-

persuna ta' iben adottiv ta' l-atturi. L-attriċi qabel kienet miż-żewġa mal-konvenut u t-tifel kien binhom.

L-atturi talbu (i) li dak il-mandat kien null, (ii) li jiġi maħruġ kontromandat, (iii) li l-konvenut jiġi dikjarat responsabbli għad-danni.

Il-Prim'Awla laqgħet l-ewwel żewġ talbiet u ċaħdet it-tielet; spejjeż bla taxxa, dritt tar-Registru bin-nofs.

Il-konvenut appella u l-atturi appellaw inċidentalment dwar it-tielet talba.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell prinċipali u laqgħet dak inċidentali. Spejjeż 1/6 l-atturi u 5/6 konvenut.

"Bil-mandat in kwistjoni kien ġie impedit milli jsiefer il-minuri li mhux il-persuna li kontra tagħha inħareġ il-mandat, kuntrarjament għal dak li jirrikiedi l-art. 858 Kod. Proċedura Ċivili."

Seduta tas-16 ta' Settembru 1974.

(Awla Ċivili).

No. 108. Josephine Bonello et vs Kummissarju ta' l-Art.

L-atturi talbu li jiġi deċiż (i) li r-rilokazzjoni tal-Kjosk ma tispiċċax fit-30 ta' Ġunju 1974 imma fil-11 ta' Diċembru 1974, (ii) li l-atturi kellhom dritt tal-preferenza.

Il-Prim'Awla ċaħdet l-ewwel talba u laqgħet it-tieni.

Il-konvenut appella u l-atturi appellaw inċidentalment.

Il-Qorti ta' l-Appell dwar l-appell tal-konvenut illimitat ruħha għas-sempliċi dikjarazzjoni li lill-atturi jikkompeti d-dritt tal-preferenza, u laqgħet l-appell peress li t-tieni talba kienet intempestiva u għalhekk illiberat lill-konvenut mill-osservanza tal-gudizzju għal dawk l-aspetti l-oħra ta' dik id-domanda, u rrespingiet l-appell ta' l-atturi. Spejjeż kollha bla taxxa, dritt tar-Registru għall-atturi.

Seduta tat-18 ta' Ottubru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 109. Elizabeth Vassallo vs Bartolomeo Xuereb.

L-attriċi talbet il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M57 għas-senserija.

Il-Qorti tal-Kummerċ ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attriċi u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

Seduta tal-21 ta' Ottubru 1974

(Awla Ċivili).

No. 110. Bartolomeo Xuereb vs Victor Gauci.

Ir-rikorrent talab ir-ripreża tal-ħanut mikri lill-intimat għax dan ma kienx jifthu, u b'hekk biddel id-destinazzjoni tal-fond.

Il-Bord tal-Kera ċaħad it-talba, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tar-rikorrent, u kkonfermat, spejjeż bla taxxa, dritt ~~tar~~ registru għall-appellant.

F'dan il-każ il-ħanut kien jinfetħ f'ċerti hinijiet u dan minħabba mard serju fil-familja ta' min kien jiftaħ il-ħanut.

Seduta tal-25 ta' Ottubru 1974

(Awla Kummerċjali).

No. 111. Joseph Vella ne vs John Ripard ne et.

Il-kumpanija assikuratriċi attriċi kienet ħalset £M438 lid-destinatarju, valur ta' merkanzija importata, li ma għetx konsenjata lilu, u talbet li l-konvenuti jew min minnhom jiġi kkundannat iħallas £M420 valur ta' dik il-merkanzija.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba fil-konfront tal-konvenut Ripard u lliberat lill-Malta Landing & Shipping Co. Ltd. mit-talba, spejjeż għall-konvenut Ripard.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut Ripard, bl-ispejjeż.

Jeħtieġ li ssir il-prova ta' l-iskrizzjoni ta' dik il-merkanzija u din il-prova trid tkun tali li skond il-liġi tissoddisfa lil min għandu jiġġudika.

No. 112. Joseph Vella ne vs John Ripard ne et.

Identika bħal ta' qabel.

No. 113. Joseph Vella ne vs John Ripard ne et.

Bħal ta' qabel.

(Awla Ċivili).

No. 114. Albert Salomone et vs Silvio Campbell.

L-attur talab li (i) l-konvenut jiġi dikjarat responsabbli ta' kol-

liżżjoni, (ii) l-likwidazzjoni tad-danni, (iii) u l-kundanna għall-
blas.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talbiet bl-ispejjeż minghajr taxxa.

Dan kien każ fortuwitu. Il-Qorti irriteriet li l-konvenut tilef il-bilanċ tal-"motorcycle" u l-kontroll tiegħu, billi inkisret l-ghajn tal-molla li żżomm il-"prop stand" stirat f'postu, b'mod li din waqghet u mbuttat il-"motorcycle" la ġenba u l-konvenut ma kienx responsabbli għall-ksur ta' dik il-molla.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-atturi u kkonfermat, spejjeż bla taxxa, dritt tar-Registru għall-atturi.

Il-konvenut għandu l-piż li jipprova l-każ fortuwitu, però jibqa' dejjem dmir ta' l-attur jipprova n-negliġenza tal-konvenut.

L-ebda wieħed mid-"drivers" ma għandu presunzjoni kontra tiegħu, imma kull wieħed hu preżunt li saq tajjeb sakemm l-ieħor ma jippruvalux in-nuqqas ta' diligenza ordinarja, traskuraġni, im-perizja jew inosservanza tar-regolamenti.

Jekk ikun hemm dubbju fuq il-ħtija tal-konvenut dak id-dubbju jibqa' jimmilita favur tiegħu.

No. 115. Kummissarju tat-Taxxi Intemi vs Salvino Schembri.

Ir-rikorrent talab li għat-tenur ta' l-art. 32 Kap. 70 il-Qorti ta' l-Appell tagħti l-istima ta' ċerti fondi.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet it-talba bl-ispejjeż għax il-Kummissarju kien prekluz mill-i jagixxi bis-saħħa ta' l-art. 32 għax il-valur tal-propjeta in kwistjoni ma kienx dak denunzjat imma kien ġie determinat bi ftehim bejn il-kontendenti.

Seduta tat-28 ta' Ottubru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 116. Michael Butler vs Francis Deguara.

L-attur kien inkariga lill-konvenut jarma li "spare parts" tal-magna tal-car tiegħu u ppretenda li l-konvenut ikkagaġnalu hsara kbira.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kundannat iħallas id-danni li jiġu likwidati għal din il-hsara.

Il-Prim'Awla iddikjarat ruhha inkompetenti għax il-konvenut kien "teacher" u kien jagħmel xi xogħol ta' "mechanic" fl-"ispare time" tiegħu u għalhekk ma kienx kommerċjant.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetentu l-Prim'Awla, u imrinvjat l-atti lil dik il-Qorti.

No. 117. Avv. Dr. G.G. Gatt ne vs Paul Mifsud ne et.

L-attur (kumpanija assikuratriċi) kien irrifonda £M338 lid-destinatarju ta' merkanzija għan-nuqqas fil-merkanzija importata, u talab li l-konvenut jew min minnhom jiġi kkundannat iħalsu £M338 u l-interessi.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba fil-konfront tal-konvenut Mifsud ne u lliberat lill-Caruana nomine, bl-ispejjeż għal Mifsud ne.

Il-Qorti ta' l-Appell irrispingiet l-appell tal-konvenut Mifsud u kkonfermat bl-ispejjeż.

Ma kienx jista' jingħad li ġie konvinċentement pruvat li l-merkanzija li ġiet "tallied" fl-istiva ġiet effettivament imwassla barra mill-vapur.

Il-konvenut Mifsud kellu jbati wkoll l-ispejjeż tal-konvenut l-ieħor, għax hu kien sostna li l-merkanzija ġiet sbarkata kollha, u għalhekk il-kawża kellha ssir fil-konfront tal-konvenut l-ieħor ukoll.

No. 118. Avv. Dr. G.G. Gatt ne vs Paul Mifsud ne et.

Każ identiku għal preċedenti.

No. 119. Avv. Dr. G.G. Gatt ne vs Paul Mifsud ne et.

Identiku għal ta' qabel.

(Awla Ċivili).

No. 120. Joseph Desira vs Dr. J. Filletti ne et.

L-attur talab ir-risoluzzjoni ta' enfitewsi minħabba morożità.

Il-Prim'Awla iddikjarat ruħha inkompetenti "ratione materiae".

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti il-Qorti tal-Kummerċ u irrinvjat l-atti lil dik il-Qorti.

Il-fatt li b'verbal il-partijiet jaqblu li l-Qorti tkun inkompetenti ma jiddispensax lill-Qorti milli tidhol biex tara jekk in applikazzjoni tal-liġi għal fatti hijiex kompetenti jew le.

No. 121. Joseph Paris vs John Symes et.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat jikkonsenjalu ċ-ċavetta ta' "pram shed" propjetà ta' l-attur, mislufa lill-konvenut 'favour u temporaneament.

Il-Prim'Awla lliberat lill-konvenut mill-osservanza tal-ġudizzju,

spejjeż bla **taxxa**, dritt tar-Registru għall-attur.

Fuq appell tal-konvenut il-Qorti ta' l-Appell irrifformat billi ċaħdet it-talba kif magħmula għall-konsenja taċ-ċavetta mingħajr preġudizzju ta' kull dritt ieħor spettanti lill-partijiet. Spejjeż ta' l-Appell mingħajr **taxxa**.

Il-Qorti kienet marbuta mit-termini taċ-ċitazzjoni. Il-konvenut fil-fatt kien ikkonsenja lill-attur dik iċ-ċavetta li kien silfu l-attur, u kien għamel oħrajn bhalha.

Seduta tat-30 ta' Ottubru 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 122. Joseph Abela vs John Vella.

Kawża dwar kolli żżżjoni.

Il-Qorti tal-Maġistrati ċaħdet it-talba bl-ispejjeż billi l-attur ma ppruvax il-ħtiġja tal-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell u kkonfermat bl-ispejjeż.

No. 123. Joseph Azzopardi vs Francesco Borg.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat inehhi l-ghoġġiela li abusivament kien iżomm fil-kamra rurali, għax din kellha sservi għall-kenn tal-gabillotti.

Il-Qorti tal-Maġistrati irrispingiet l-eċċezzjoni li kellhom jiġu msejha fil-kawża il-konsorti l-oħra fl-użu tal-kamra. Sussegwentement laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

No. 124. Coronato Sare ne vs John C. Ripard.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M44.54.4 prezz ta' xogħol ta' rham.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell u kkonfermat.

No. 125. Pawla Vassallo et vs Toni Vassallo.

L-attriċi talbet li l-konvenut jiġi kkundannat jisgombra mur-remissa mikrija lilha, u minnu okkupata bla titolu.

Il-Qorti tal-Maġistrati ċaħdet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

No. 126. Charles Spiteri vs Lino Cassar.

Kawża dwar kolliżżjoni.

Il-Qorti tal-Maġistrati ħadhet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ħadhet l-appell u kkonfermat bl-ispejjeż.

L-attur ma ppruvax, kif kien kompiu tiegħu li jagħmel, li l-kolliżżjoni kienet dovuta għal htija tal-konvenut.

Seduta tat-8 ta' Novembru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 127. Philip Grech ne vs John Caruana ne et.

L-attur talab li jiġi deċiż li l-"cargo receipts" rilaxxati mill-konvenut ne ma jirrispekkjawx il-kwantità effettivament skarikati minn abbord, u li l-merkanzija kollha kienet ġiet skarikata.

Il-Qorti tal-Kummerċ iddikjarat li l-attur iddekada mid-dritt ta' l-azzjoni peress li għaddew iktar minn tmax-il xahar minn meta l-merkanzija ġiet f'idejn il-konvenut, (Art. 45 Ord. XIII 1962).

Il-Qorti ta' l-Appell ħadhet l-appell u kkonfermat bl-ispejjeż.

(Awla Ċivili).

No. 128. Joseph Ebejer vs Alf. Cassano et.

L-attur talab hlas għal xogħol ta' dekorazzjoni minnu magħmul f'lukanda.

Il-Prim'Awla iddikjarat ruħha inkompetenti.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti il-Qorti tal-Kummerċ.

Seduta tal-15 ta' Novembru 1974.

(Awla Ċivili).

No. 129. John Scicluna ne vs Mary Micallef.

Il-konvenuta investiet b'car lill-iben minuri ta' l-attur, li sofra debilitazzjoni permanenti. L-attur talab li l-konvenuta tiġi dikjarata responsabbli tad-danni, u l-likwidazzjoni u kundanna għall-hlas ta' l-istess.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet u kkundannat lill-konvenuta għall-hlas ta' £M4407.50 bl-ispejjeż.

Fuq appell tal-konvenuta il-Qorti ta' l-Appell irriformat u adottat il-ftehim mil-huq mill-partijiet. Id-danni ġew ridotti għal £M2907.

No. 130. James Satariano vs Clo. Micallef.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-hlas ta' £M399 bilanċ ta' prezz ta' merċi lilu mibjugħa u konsenjati.

Il-Prim'Awla iddikjarat ruħha inkompetenti.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat kompetenti il-Qorti tal-Kummerċ. Il-konvenut kien kummerċjant u l-att kien kummerċjali għalih.

No. 131. Alfred Grech vs Carmelo Agius et.

L-attur talab li (i) l-konvenut jiġi dikjarat responsabbili għad-danni minnu sofferti meta l-konvenuti aggredewh, (ii) il-likwidazzjoni u kundanna għall-hlas tad-danni.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talbiet.

Fuq appell ta' l-attur il-Qorti ta' l-Appell irrifformat billi laqgħet l-ewwel talba u ddikjarat lill-konvenut Spiteri responsabbli tad-danni li l-attur sofra, u rrinvjat l-atti lill-ewwel Qorti għal likwidazzjoni tad-danni. L-ispejjeż għall-konvenut Spiteri.

Kwistjoni ta' provi.

No. 132. George Grech vs Lonzu Zammit.

L-attur kien inkariga lill-konvenut jagħmillu x-xogħol ta' bejt ta' fond.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat jirripara u jirranġa l-bejt għax ix-xogħol kien sar hażin, u in difett l-attur jiġi awtorizzat jagħmel ix-xogħol hu a spejjeż tal-konvenut.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talbiet, spejjeż bin-nofs.

Il-konvenut appella u fil-kors ta' l-appell il-partijiet ittransegew il-kawża.

Seduta tal-20 ta' Novembru 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 133. Emanuel Vento vs Joseph Cardona.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat iġih seħmu minn senserija li kien dahħal.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba u kkundannat lill-konvenut iħallas lill-attur £M32.50. bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

Seduta tat-22 ta' Novembru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 134. Edw. Zammit Tabone ne vs AIC Jos. Xuereb ne.

Il-Qorti tal-Kummerċ ħadet it-talba biex issir prova teknika.

Il-Qorti ta' l-Appell ħadet l-appell b'rikors tal-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell bħala prinċipju, f'materja ta' regolament tal-provi ma tiddisturbax faċilment id-diskrezzjoni ta' l-ewwel Qorti, jekk mhux għal raġuni serja.

Seduta tal-25 ta' Novembru 1974.

(Awla Ċivili).

No. 135. Emle. V. Cutajar et ve Saviour Hales et.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat jixtri post ta' l-atturi fit-termini ta' konvenju.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba u interpretat patt tal-konvenju fis-sens li żewġt ikmamar kienu propjetà tal-konvenut Pulis, detenuti b'lokazzjoni mill-konvenut Hales; bl-ispejjeż nofshom għall-atturi u nofshom għall-konvenut Pulis.

Il-konvenut Pulis appella u l-atturi appellaw inċidentalment mill-kap ta' l-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell ta' Pulis u riformat fis-sens li dak il-patt kellu jiġi nterpretat li malli jsir il-kuntratt tal-bejgħ kienet tspiċċa l-lokazzjoni ta' Hales. L-ispejjeż tal-Prim'istanza jithalsu minn Hales, dawk ta' l-appell nofs mill-attur u nofs minn Hales.

Seduta tad-29 ta' Novembru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 136. Giov. Muscat vs Joseph Scerri.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M510 bilanċ, għal xogħol minnu esegwit fl-interess tal-konvenut.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba limitatament għal £M410.

Fuq appell tal-konvenut il-Qorti ta' l-Appell irriformat fis-sens li rriduċiet għal £M100 l-ammont li l-konvenut kellu jħallas. Spejjeż kollha skond ir-rebħ u telf rispettiv.

Kwistjoni ta' fatti.

No. 137. Jos. Demanuele vs Fr. E. Spiteri et.

L-attur talab li l-konvenut jiġi kkundannat biex f'termini inehhi l-materjal u ġebel li tefa' fil-ġnien ta' l-attur u jagħlaq l-apertura li fetaħ fil-ħajt divisorju.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet iṭ-ṭalba fil-konfront tal-konvenut nomine, u lliberat lill-konvenut f'ismu proprju.

Il-Qorti ta' l-Appell ħadhet l-appell tal-konvenut nomine u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

No. 138. Carmena Chircop vs Thomas Abela.

L-attriċi talbet il-ħlas ta' £M150 għal medjazzjoni jew serviġi li hi rrendiet lill-konvenut fix-xiri ta' villa.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet iṭ-ṭalba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ħadhet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

No. 139. Avv. Dr. G.G. Gatt ne vs Paul Mifsud ne et.

Kawża dwar merkanzija li waslet mill-esteru.

L-attur, kumpanija assikuratriċi, talbet li l-konvenuti jew min minnhom jiġi kkundannat iħallas £M412.15.5 li hi ħalset lid-destinatarju tal-merkanzija għal merkanzija li dan ma rċevix.

Il-Qorti tal-Kummerċ ikkundannat lill-konvenut Mifsud ne iħallas £M376.92.9 u lill-konvenut Caruana ne £M35.84.2.

Il-Qorti ta' l-Appell ħadhet l-appell tal-konvenut Mifsud ne.

"Huwa neċessarju li xi hadd ikun jissorvelja u jikkonstata li l-merkanzija in kwistjoni jew il-merkanzija in ġenerali tkun segwiet il-proċess kollu li jwassal minn l-istiva għall-moll jew għal barkun, sija pure mingħajr in-neċessità li kull partita ta' merkanzija terġa' tiġi kontrollata u identifikata wara li tkun nizlet mill-vapur" (Ara App. Kumm. 17.6.1974 Sidney Gatt vs Alf Zammit Cutajar; 17.11.72 Kapt. R. Aquilina vs Ed. Gatt ne; 24.1.1969 Degiorgio vs Laurenti; 15.11.68 Frendo vs Mifsud).

Il-Qorti ta' l-Appell ħadhet ukoll l-appell tal-konvenut Mifsud li hu ma kellux iħallas l-ispejjeż tal-konvenut l-ieħor.

(Awla Ċivili).

No. 140. Mary Bezzina vs Emle. Vella.

Sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tas-27/11/72 (No. 154/1972) ik-

konfermat dik tal-Prim'Awla li kkundannat il-konvenut jagħmel xi xogħol f'terminu, u fin-nuqqas awtorizzat lill-attriċi ta' tagħmlu a spejjeż tal-konvenut. It-terminu mogħti lill-konvenut skada, u l-Prim'Awla ċaħdet it-talba tal-konvenut biex jagħmel ix-xogħol hu. Il-konvenut beda dawn ix-xogħlijiet.

L-attriċi talbet li jiġi deċiż (i) li l-konvenut ma kellux dritt jagħmel ix-xogħol hu, (ii) li l-konvenut jiġi inibit milli jagħmel ix-xogħol, (iii) li l-konvenut jiddemolixxi dak li beda jagħmel, (iv) li l-pjanta esibira mill-konvenut tilledi d-drittijiet tagħha.

Il-Prim'Awla ċaħdet ir-raba' talba, u laqgħet it-talbiet l-oħra.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

"Ma jistax ikun hemm dubbju li fl-obbligazzjonijiet 'di fare' li mhumieq suscettibbli ta' esekuzzjoni speċifika mid-debitur meta l-kreditur ta' l-obbligazzjoni li ma jkunx ġie soddisfatt bl-esekuzzjoni volontarja ta' l-obbligat, jidob il-kundanna ta' dan biex jagħmel dak li għandu jagħmel fi żmien prefiggendi, u indifett, jiġi awtorizzat jagħmilhom hu stess a spejjeż ta' l-obbligat, jekk dana d-debitur, iħalli t-terminu għaddej inutilment mingħajr ma jitlob u jottieni d-debita proroga mill-Qorti kompetenti, id-dritt ta' l-esekuzzjoni tax-xogħlijiet jew obbligazzjonijiet oħra formanti l-oġġett tal-kundanna jgħaddi inderogabilment għand l-attur li jkun, infatti, ġie awtorizzat bis-sentenza li fin-nuqqas ta' l-obbligat, jagħmilhom hu stess a spejjeż ta' dana."

No. 141. Giov. Farrugia vs Giuseppa Baldacchino.

L-attur talab li l-konvenuta tiġi kkundannata tikkonsenjalju l-krieb ta' l-irċecuti tal-kera, b'sitt riċevuti.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talba.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

Seduta ta' l-4 ta' Diċembru 1974.

(Sedi Inferjuri).

No. 142. Lewis Pisani vs Avv. Dr. V. Borg Costanzi ne et.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M14.11 somma rtirita indebitament mir-Registru, fejn kienet ġiet depositata wara l-mandat ta' qbid kawtelatorju.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut nomine u kkonfermat.

Fl-esekuzzjoni ta' mandat il-Marixxal irċieva "cheque", li hu sarraf, u ddepożita l-flus. Wara l-Bank talab il-flus 'l ura għax iċ- "cheque" ma ġiex onorat, u l-Marixxal sbanka id-depożitu u rritorna l-flus lill-Bank.

Il-Qorti irriteniet li l-isbank magħmul mill-Marixxal kien null, għax id-depositu kien sar "per rimanere".

No. 143. Polly Mizzi et vs Ant. Vella.

L-atturi talbu li l-konvenut jivvaka u jirrilaxxa għalqa minnu miżmuma b'titolu prekarju.

Il-Qorti tal-Maġistrati ċaħdet it-talba bl-ispejjeż, għax il-konvenut kellu titolu ta' lokazzjoni.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-atturi, bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' kredibilità.

No. 144. Wilfred Manro ne vs Vincent Arnaud.

L-attur talab li l-konvenut iħallas £M39.50 li l-attur ħallas għat-tiswija ta' car kaġunata b'tort tal-konvenut f'kollizzjoni.

Il-Qorti tal-Maġistrati laqgħet it-talba għax il-kollizzjoni ġrat b'tort tal-konvenut.

Fuq appell tal-konvenut il-Qorti ta' l-Appell irrifformat u rriteniet li l-konvenut kien responsabbli għall-kollizzjoni ta' nofs biss u irriduċiet l-ammont għal £M19.75; spejjeż kollha bin-nofs.

Seduta tas-6 ta' Diċembru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 145. Angiolina Cauchi et vs Stanislaw Azzopardi.

L-atturi talbu r-rexisjoni ta' kuntratt ta' dejn.

Il-Prim'Awla laqgħet l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni ta' sentejn (art. 1266 Kod. Ċivili).

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-atturi. L-azzjoni ma kenitx dik ta' simulazzjoni.

(Awla Ċivili).

No. 146. Joseph Rizzo vs Paul Micallef.

Kawża dwar kollizzjoni.

Il-Prim'Awla irriteniet lill-konvenut responsabbli f'4/5 u llikwidat id-danni.

Fuq appell ta' l-konvenut il-Qorti ta' l-Appell irriteniet lill-konvenut responsabbli fi kwint biss.

Seduta tat-13 ta' Diċembru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 147. John Zammit vs Carmelo Żugeja.

L-attur talab ir-rifużjoni ta' £M200 minnu mhallsa żejda lill-konvenut.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell tal-konvenut u kkonfermat bl-ispejjeż.

Kwistjoni ta' provi.

(Awla Ċivili).

No. 148. Anna Galea et vs Kummissarju tat-Taxxi Interni.

B'att notarili, l-atturi xtraw minn għand ommhom diversi fondi, u l-konvenut ippretenda li dak l-att kien donazzjoni parzjali u esiġa li l-atturi jagħtu avviż ta' "chargeable transmission" u ried jispezzjona l-fondi. Il-konvenut għamel assessment ex officio.

L-atturi talbu li jiġi dikjarat li dak li kuntratt kien jimporta trasferiment oneruż, u li għalhekk il-konvenut ma setax jikkunsidra l-att bħala donazzjoni parzjali, u li l-ex officio assessment kien null.

Il-Prim'Awla innominat Perit biex jistma' l-fondi, biex hekk jirriżultat ta jekk verament il-kuntratt kienx wiehed ta' bejgħ.

L-atturi appellaw tant b'rikors, kemm b'nota u petizzjoni.

Il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat l-appell b'rikors irritu u null, spejjeż bla taxxa, għax għalkemm l-ewwel Qorti ma għamlet ebda dikjarazzjoni "expressis verbis" però bin-nomina ta' perit ġie aċċettat li l-konvenut seta' fiċ-ċirkostanzi tal-każ jagħmel il-likwidazzjoni "ex officio". Il-Qorti ta' l-Appell dehrilha li dan il-każ hu każ tipiku fejn dak li hu anteedenti neċessarju tad-dispositiv u li hu ovvjament u ta' bil-fors deduċibbli minnu għandu jitqies neċessarjament involut fl-istess dispositiv u parti minnu fis-sens li fil-każ in specie kieku ma ġiex "deċiż" li l-konvenut seta' jagħmel l-assessment "ex officio" ma setax fid-dispositiv jiġi nominat perit.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell b'nota u petizzjoni, irrivokat u laqgħet it-talbiet, bl-ispejjeż kollha għall-konvenut.

Il-Qorti ta' l-Appell irriteniet li l-konvenut ma setax jaġixxi unilaterament u jiddikjara hu stess wahdu l-att donazzjoni parzjali biex imbagħad jgħaddi biex jintaxxah "ex officio" bħala tali, iżda dan seta' u kellu jstabbilieh permezz ta' apposita ċitazzjoni quddiem il-Qorti ordinarji.

(Ara Vol. XXV.i.181; XXXI.i.97; XXXII.i.138) (F'dan il-każ il-Qorti ta' l-Appell tat żewġ sentenzi separati wahda għal kull appell.)

Seduta tas-16 ta' Diċembru 1974.

(Awla Kummerċjali).

No. 149. Luke V. Gauci ne vs Jos. Aquilina.

L-attur kien kera hanut b'avvjament lill-X u dan ċedih lill-konvenut li għe rikonoxxut mill-attur. L-attur avża lill-konvenut li ma riedx iġeddidlu l-lokazzjoni.

L-attur talab li (i) jiġi deċiż li l-konvenut kien jokkupa l-fond bla titolu; (ii) li jisgombra mill-fond; (iii) l-konvenut iħallas danni talli baqa' jokkupa l-fond.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet l-eċċezzjoni u ddikjarat li l-lokazzjoni kienet ta' hanut u iddikjarat ruħha inkompetenti li tiegħu konjizzjoni ta' tieni talba, u ċaħdet it-talbiet l-oħra, bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell ta' l-attur, irrevokat, ċaħdet l-eċċezzjoni, laqgħet l-ewwel u t-tieni talba, u tat lill-konvenut erba' xhur żmien biex jisgombra, u rrinvjat l-atti lill-ewwel Qorti bl-ispejjeż għall-konvenut.

"Wieħed irid iħares lejn dak li kien fl-intendiment tal-kontraenti l-oġġett veru u sostanzjali tal-kuntratt u jekk hux ċioè il-bini fih innifsu bħala lokal jew inkella prinċipalment l-azjenda kummerċjali bħala tali ġestita fih (App. Kum. 16.10.72 Emle. Camilleri vs Ant. Deguara u App. Kum. 17.5.1968 Clo. Mallia vs Giov. Falzon).

It-test hu jekk fil-lokazzjoni huwiex kompriż "a business concern".

No. 150. C. Pace vs Rowey Portanier.

L-attur talab il-ħlas ta' prezz ta' materjal ta' kostruzzjoni.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-konvenut appella. Il-konvenut ma kienx xehed u ried jixhed, u hu u l-avukat tiegħu ma setgħux jattendu l-Qorti meta ingħatat is-sentenza.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell u kkonfermat bl-ispejjeż.

Il-Qorti irriteniet li fiċ-ċirkostanzi ma setax jingħad li hemm raġuni valida ta' ġustifikazzjoni għal li fis-seduta in kwistjoni ma dehrux la l-appellant u lanqas ebda avukat. (App. Reginald Orwell Jackson vs Ph. Hynes 26.5.69, u App. Salv. Ciangura vs Jos. Malia 16.4.72). (F'dan il-każ il-konvenut kien marid u l-avukat tiegħu imsiefer).

No. 151. Carmelo Brincat vs Anthony Borg.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M1200 prezz ta' kompressur u gaffa, bl-imghax kummerċjali. Il-konvenut kien għamel xi xogħol ta' bini għall-attur, liema xogħol gie smat minn Perit li sewa £M859.79.

Il-Qorti tal-Kummerċ ikkundannat lill-konvenut iħallas £M340.21.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż. L-attur ippretenda li hu kellu jieħu wkoll minn għand il-konvenut £M800 għall-prezz ta' "truck"; u għalhekk mill-£M859.79 tax-xogħol, £M800 kellhom jiġu kompensati għall-prezz ta' "truck", u għalhekk kien fadallu jieħu £M800 oħra. Il-Qorti irriservat lill-attur kull dritt talvolta lilu spettanti in konnessjoni mal-kwistjoni ta' "truck". Il-prezz ta' "truck" ma kienx kompriż fiċ-ċitazzjoni.

No. 152. Conti F. Sant Cassia ne vs Joseph Manro ne.

L-attur kien xtara van minn għand il-konvenut. Il-van kellu xi difetti, u l-konvenut irranga dawk id-difetti li kienu koperti minnu b'garanzija.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas tad-danni, billi l-attur kellu jikri van ieħor sakemm l-ewwel wieħed issewwa.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba u kkundannat lill-konvenut iħallas £M120 u l-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell laqgħet l-appell tal-konvenut, irrevokat u ċaħdet it-talba, spejjeż kollha bla taxxa, dritt tar-reġistru għall-attur.

L-azzjoni ta' l-attur kienet bażata fuq id-dewmien tal-konvenut fl-eżekuzzjoni ta' obligazzjonijiet tiegħu bħala venditur taħt il-klawsola ta' garanzija; din il-garanzija kienet tikkomprendi d-danni reklamati. L-inadempjenza tal-konvenut ma tistax skond il-liġi tirriżulta hlief mill-kostituzzjoni tiegħu in mora permezz ta' att ġudizzjarju ta' l-attur skond ma jiddisponi l-art. 1173(2) tal-Kodiċi Ċivili. F'dan il-każ il-konvenut ma giex kostitwit in mora, u għalhekk kwalunkwe indaġini oħra dwar il-grad tad-diligenza adoperata mill-konvenut fl-eżekuzzjoni tal-garanzija jew dwar far-

turi estranei li għalihom l-allegat dewmien tiegħu jista' talvolta jkun attribwibbli tirriżulta superfluwa. (Kollez. Vol. XXXIX.ii.585).

No. 153. Salvatore Spiteri vs Paolo Borg.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M1450.50 prezz ta' ġebel u materjal mibjuġh u konsenjat lill-konvenut.

Il-Qorti tal-Kummerċ laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Fuq appell tal-konvenut il-Qorti ta' l-Appell irriformat billi irridučiet is-somma għal £M14.14. Spejjeż kollha skond ir-rebħ u telf rispettiv.

Il-Qorti irridučiet il-prezz tal-ġebel għall-pedamenti.

(Awla Ċivili).

No. 154. Dr. George Degiorgio et ne vs Danny Cremona et ne.

Il-Malta Electricity Board kien aċċetta tender ta' l-attur nomine għas-"supply ta' distiller" u "pumping plant" u l-atturi kienu bagħtu xi materjal Malta. Wara l-elezzjoni, il-Gvern ma riedx ikompli bil-proġett.

L-atturi issa talbu l-ħlas tad-danni, konsistenti fit-telf ta' profitti li kienu jagħmlu.

Il-Prim'Awla laqgħet l-eċċezzjoni u ddikjarat ruħha inkompetenti mhabba nuqqas ta' ġurisdizzjoni, għax skond il-kuntratt kull kwistjoni bejn il-partijiet kellha tiġi riferita lill-arbitru. Spejjeż għall-atturi nomine.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-atturi nomine u kkonfermat bl-ispejjeż u dan in kwantu il-vertenza partikolari li tifforma mertu ta' din il-kawża taqa' fl-ambitu ta' l-imsemija klawnsola arbitrali bħala konoxxibbli mill-arbitru. (Ara wkoll Nutar Dr. Gius. Sammut ne vs. Jos. Preca ne. App. 18.10.71).

No. 155. Helen Zammit et vs Dr. Alf. Cauchi M.D.

L-atturi ippretendew li l-konvenut ikkommetta spoll billi għamel "fence" f'parti tar-raba tagħhom, u talbu dikjarazzjoni f'dan is-sens, u li l-konvenut jirreintegra lill-atturi fil-possess tal-parti tal-għalqa li minnha il-konvenut spossesshom.

Il-Qorti ta' Għawdex (Superjuri, Ċivili) ċaħdet it-talbiet bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-atturi u kkonfermat bl-ispejjeż.

L-atturi ma ppruvawx li kellhom il-possess tal-parti ta' l-art li minnha ippretendew li ġew spoljati.

No. 156. Francis Coleiro vs Anthony Stellini.

B'sentenza tal-Qorti ta' l-Appell Coleiro gie kkundannat jingombra minn fond, u gie moghti fond ieħor fejn Stellini kellu jagħmel alterazzjonijiet strutturali u xi xogħol ieħor.

L-attur issa talab li jiġi deċiż li ~~x~~ xogħol ordnat b'dik is-sentenza kien għadu ma sarx, u fejn sar ma sarx kif kellu jsir.

Il-Prim'Awla ċaħdet it-talbiet ta' l-attur bl-ispejjeż.

Il-Qorti ta' l-Appell irrespingiet l-appell ta' l-attur u kkonfermat bl-ispejjeż.

Fil-kors ta' l-appell l-attur ippretenda li jressaq bħala xhud lill-perit li kien gie nnominat mill-ewwel Qorti. Din il-pretensjoni tiegħu giet miċhuda.

No. 157. Rev. Fenech D.C. ne vs Katherine Jackson.

L-attur talab li l-konvenuta tiġi kkundannata meħħi grada, ħwat u pjanti li hi kienet għamlet fi sqaq privat fl-Imdina.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba limitatament għall-ħawt li kien jinsab fil-fond ta' l-isqaq u l-pjanti ta' ġo fih, spejjeż bla taxxa, dritt tar-Registru għall-attur.

Il-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell ta' l-attur bl-ispejjeż. Mill-provi ma kienx jirriżulta li l-konvenuta għamlet il-grada u l-ħwat lamentati; hija kienet poġġiet ħawt wieħed biss.

No. 158. AIC. Clo. Falzon vs Fr. Pace.

L-attur talab il-kundanna tal-konvenut għall-ħlas ta' £M90 għad-drittijiet professjonali.

Il-Prim'Awla laqgħet it-talba bl-ispejjeż.

Il-konvenut appella u fil-kors ta' l-appell il-partijiet ftehm u li l-konvenut iħallas £M45 per sald.

Il-Qorti ta' l-Appell tat sentenza fit-termini tal-ftehim.

Fil-ħarġa li jmiss, nipublikaw l-indiċijiet ta' din il-ġabra, kif ukoll ġabriet u indiċijiet tal-Qorti ta' l-Appell Kriminali, Superjuri u Inferjuri.